

ספר הדקדוק עברי פירסי

کتاب دستور زبان کتاب مقدس تورات
بفارسی

ناشر

انجمن فرهنگی اوتصرهتورا - گنج دانش

تالیف ماشالله شعبان رحمان پور داود
تهران
شهریور ماه ۱۳۶۲ شمسی

— الف —

مقدمه

سأله است که نیاز به یک کتاب دستور زبان عبری، کتابی که پاسخگوی پرسش‌ها و مشکلات دستوری کلیه طبقاتی باشد که مایل به فراگیری زبان کتاب مقدس تورات هستند احساس میشود. بارها از طرف علاقمندان پرسشهایی مربوط به دستور زبان مطرح میشد که بدون جواب میماند. اغلب معلمان تورات هم در پی آن بودند که مرجعی پیدا کنند که پاسخ پرسشهای آنها را بدهد. با اینکه در گوشه و کنار بعضی کتابها مطالبی درباره دستور زبان عبری در دسترس علاقمندان قرار داشت آن مختصر جوابگوی تمام سئوالات نبود. متأسفانه اگر هم کسانی بوده اند که از این علم بهره‌ای داشته اند اقدام به تهیه و چاپ کتابی جامع که مورد استفاده تمام افراد باشد ننموده اند. اغلب آموزگاران هم به مختصر اطلاعات خود اکتفا کرده و نخواسته یا نتوانسته اند معلومات خود را در این زمینه توسعه دهند. گاهی هم بین اهل نظر در این زمینه اختلاف عقیده آنقدر زیاد بوده است که دانش پژوهان از تعقیب موضوع و یافتن حقیقت صرف نظر نموده اند.

اینجا نب در نتیجه مراجعات متوالی معلمان، مربیان، دانشجویان و دیگر اشخاص علاقمندان احساس مسئولیت نمودم. و به مدلول آیه شریفه ("בְּמָקוֹם שֶׁאֵין אִישׁ אֶשְׁתַּחֲוֶה לְהִיּוֹת אִישׁ") یعنی "کوشش کن در موقع ضرورت، کمربخدمت ببندی" تصمیم به تالیف کتاب دستور زبان عبری گرفتم.

محتویان این کتاب شامل دو قسمت است . قسمت اول نتیجه تحصیل
و مطالعه کتابهای گوناگون مذهبی و علمی و دستور زبان میباشد . قسمت
دوم نتیجه تحقیقات و کاوشهای شخصی و ابتکار قواعدی است که موجب
رفع اشکالات زیادی میشود . امیدوارم که حاصل این زحمات ، کتابی
باشد که علاقمندان بتوانند با آن پاسخ مشکلات خود را بیابند .
برای تهیه این کتاب وقت زیادی صرف شده . استوبه مشکلاتی از -
قبیل نبودن حروف عبری و لزوم مونثاژ کردن صفحه برخورد نموده ام .
امیدوارم که این کتاب مورد استقبال و قبول خوانندگان واقع
گردد که این خود موجب رفع خستگی نگارنده خواهد شد .
علم دستور زبان در تمام زبانها ، علمی است که مورد علاقه تمام
طبقات جامعه نمیشود و شاید برای عدهای از اشخاص سهل انگار و خسته کسل
کننده باشد . ولی به مصداق آیه شریفه : (" וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר)
מִשְׁפָּטִים לְפָנֶיהֶם) " این است و توراتی که پیش روی آنها قرار
میدهد " امیدوارم که تمام طبقات جامعه یهودی به نسبت معلومات
و اشتیاق خود از آن بهره گیرند .
ناگفته نماند که به منظور جلوگیری از قشور شدن این کتاب سعی شده
است که از افزودن تبصره های کوچک و فرعی صرف نظر شود .
در خاتمه لازم است از سروران گرامی آقایان اسحق لاله زاری ، موسی
زرگری ، و دادآشوری که در تهیه این کتاب کمال همکاری را با اینجانب
نموده اند سپاسگزاری نمایم .

- ج -

انجمن فرهنگی اوتصهرتوراکنج دانش که همواره کوشش داشته است
یهودیان ایران را به خواندن تورات و پیروی از دین خود تشویق نماید
تا برای کشور خود شهروندانی متدین و متعهد باشند، در مورد چاپ این کتاب
هم پیشقدم شده و از هیچ کمکی مضایقه ننمود..

شهریورماه ۱۳۶۲

ماشاالله شعبان رحمان پورداود

فهرست

- 1 فصل اول حروف
- 2 حرکات
- 3 حرکات متشابه و شناخت آنها
- 5 حروف دستخطی و کتابی
- 6 סוף פסוק , מחג , בע"א
- 7 خاصیت בע"א
- 8 تقسیمات حرکات و خواص آنها
- 9 خواص حروف چهارگانه אהוי
- 10 حروف בגד כפת
- 11 نقطه گذاری (واو عطف) ו' הקבוע
- 12 نقطه گذاری בכל"ם براساسی
- 14 مخرج حروف عبری
- 14 تشدید
- 15 سکون ש"א و شناخت آن
- 16 מלעיל , מלצל و علامات آنها
- 17 فصل دوم : علامات اساسی مونث
- 17 طریقه جمع بستن
- 18 اضافه

19	حرف تعریف ה'
20	نقطه گذاری מַ
20	کلمه לָל و معانی و طرز استفاده از آن
21	خاصیت حذف حرف
21	خاصیت تخفیف سیلابهای کلمه
22	صرف کلمات מֶן, לִפְנֵי, אַחֲרַי, תַּחַת
23	صرف کلمات אֶל, עַל, אִין
24	فصل سوم : صفت
25	رنگ ها
26	فصل چهارم : عدد
29	فصل پنجم : قید
29	کلمات پرسشی
30	آن - آنها
31	فصل ششم : ضما بر مفعولی
32	انواع پسوند های פֶּה
33	فصل هفتم : که ربط و که موصول
34	کلمات استفهامی הֲ = הֲאִם
35	اسم فاعل و اسم مفعول
36	فصل هشتم : اسم اشاره و ضمیر اشاره
37	فصل نهم : صرف اسامی
38	فصل دهم : مبحث فعل
38	فعل از نقطه نظر بابهای فعلی

- 38 تفاوت باب های فعلی
- 40 فعل سالم
- 41 فعل ناقص
- 41 حروف ככל"ם برسر ماضی در افعال
- 42 خصوصیات مشترک افعال
- 44 صرف فعل معین بودن
- 45 صرف افعال سالم سه حرفی در باب اول קל = פעל
- 45 طرز منفی کردن فعل
- 46 گروه بندی افعال
- 46 صرف افعال ناقص سه حرفی در باب اول קל = פעל
- 48 فصل یازدهم : صرف افعال سه حرفی در باب دوم נפעל
- 52 فصل دوازدهم : صرف افعال سه حرفی در باب سوم פפעל
- 56 فصل سیزدهم : صرف افعال سه حرفی در باب چهارم פפעל
- 56 فصل چهاردهم : صرف افعال سه حرفی در باب پنجم הפעיל
- 58 فصل پانزدهم : صرف افعال سه حرفی در باب ششم הפעל
- 61 فصل شانزدهم : صرف افعال سه حرفی در باب هفتم התפעל
- 64 فصل هفدهم : افعال دو حرفی ע"ו-ע"י
- 64 صرف افعال دو حرفی در باب اول קל=פעל
- 64 صرف افعال دو حرفی در باب دوم נפעל
- 64 صرف افعال دو حرفی در باب سوم פפעל
- 65 صرف افعال دو حرفی در باب چهارم פפעל

- ز -

65	הַפְּעִיל	صرف افعال دو حرفی در باب پنجم
66	הַפְּעַל	صرف افعال دو حرفی در باب ششم
66	הַתְּפַעַל	صرف افعال دو حرفی در باب هفتم
67		فصل هیجدهم : افعال چهار حرفی
67		صرف افعال چهار حرفی در باب سوم
67		صرف افعال چهار حرفی در باب چهارم
67		صرف افعال چهار حرفی در باب هفتم
68		فصل نوزدهم : فعل بودن و خواص آن
69		فصل بیستم : صرف فعل داشتن
71		فصل بیست و یکم : قواعد رعایت ادب در کلام
72		فصل بیست و دوم : جملات شرطی
74		فصل بیست و سوم طعامیم
81	קַל=פַּעַל	فصل بیست و چهارم : جدول صرف افعال سه حرفی در باب اول
94	נִפְעַל	جدول صرف افعال سه حرفی در باب دوم
104	פַּעַל	جدول صرف افعال سه حرفی در باب سوم
115	פָּעַל	جدول صرف افعال سه حرفی در باب چهارم
125	הַפְּעִיל	جدول صرف افعال سه حرفی در باب پنجم
136	הַפְּעַל	جدول صرف افعال سه حرفی در باب ششم
146	הַתְּפַעַל	جدول صرف افعال سه حرفی در باب هفتم
157		فصل بیست و پنجم : جدول صرف افعال دو حرفی ע"ו-ע"י در تمام بابها
166		فصل بیست و ششم : جدول صرف افعال چهار حرفی در سه باب
166	פַּעַל , נִפְעַל , הַתְּפַעַל	

دستور زبان عبری

بنام خدا - ا

فصل اول حروف و حرکات אותיות ותנועות

- 1- در زبان عبری کلیه کلمات به سه بخش : اسم، فعل و حرف تقسیم می‌شود، (ولی در زبان فارسی کلمات به ۹ بخش تقسیم می‌شود).
حروف عبری نام و تلفظ و شماره عددی آنها از این قرار است :

حروف چایی **א ב ג ד ה ו ז ח**

الف ب و گ د ه و ز ح
آلف بت وت گیمِل دالت ه واو زین جت یاخت

اعداد ابجد ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸

حروف چایی: **ט י כ פ ד ק מ ך**

ط ی ک خ خ آخر ل م م آخر ن
طت یود کاف خاف خاف سوفیت لامد مم مم سوفیت نون

اعداد ابجد ۹ ۱۰ ۲۰ ۲۰ ۲۰ ۳۰ ۴۰ ۴۰ ۵۰

حروف چایی: ז ס ע פ פ ה ז ק

ن آخر س ع ف پ ف آخر ص ص آخر ق
نون سوفیت سامخ عیین ف پ ف سوفیت تصدی تصدی قوف
سوفیت یا کوف

اعداد ابجد ۵۰ ۶۰ ۷۰ ۸۰ ۸۰ ۸۰ ۹۰ ۹۰ ۱۰۰

حروف چایی: ר ש ש ת

ر ش س ت
رش شین سین تاو

اعداد ابجد ۲۰۰ ۲۰۰ ۳۰۰ ۴۰۰

حرف ׀ راهم ح وّخ ، حرف 3 را اصولاً تص و حرف p راهم ق وهمک تلفظ می کنند .

تبصره ، در تمام این کتاب هر جا علامت (x) یافت شود همیشه بجای یک حرف دلخواه است .

2- حرکات پامداها در زبان عبری از این قرار است

הַ הֶ הָ הִ הְ

יִx = י'x
א' = א

x
א

י'x = י'x
ای = ای

x
اکشیده

x
א

-1

سَدَن: פֶּל-הַפֶּסֶף (کُلْ هِکْسَف) و שׁוֹכֵחַ فراموش کننده که
 سوند שֹׁכֵחַ (شوخان) به صورت اسم فاعل درمی آید.

فعلی یا נִתְּאָזַר گردد و بعد از آن x بیاید x اِخیر
 د مثال נִדְקָם = ویا کم , נִתְּשַׁב و تاشو.

قبل از x نوشته شود ا خوانده میشود مثال:

= صُهِرִים. با استثنای مورد x (که خط عمودی همراه
 مثال: פֶּעֶלָ = پَا عُولُ

که در حالت تاکید (با x شروع شده) باشد وقتی پسوند بگیرد

، میشود مثال: שָׁמַד نکهدار שְׁמָרָה لطفاً "نکهدار
 ای مورد x (که خط عمودی همراه x باشد).

وف בִּכְלִי מְדַרְאָל دارد و x زائد در آخر مثال: לְשִׁמְרָה

ب - با یکی از حروف בִּכְלִי شروع میشود و پسوندی به آخر آن

می افزائیم. مثال: לְעַבְדֹּ = لְ עוֹدُ (برای پرستش او)

ز - مصدری که با خط تیره به کلمه بعدی پیوند یافته باشد مثال : לֹאכֵל - לַחֵם

ح - بعضی از افعال که دو حرف آخر آنها مشا به باشد چه با پسوند و چه بی پسوند

חָפְנָה , לַחֲפָצָה = (حَنִינוּ, לְ חִנְיָה) פָּלָה חֲפִלוֹת קָוָד .

ط - اسمها تیکه برون חֲכָמָה بوده و با ה ختم شده باشند مثال :

עֲצָמָה , עֲרָמָה .

ی- حرف اضافه جلوه حروف اصلی فعل در باب مجهول הפעל

به صفحه ۵۸ شماره ۵۷ مراجعه شود

تبصره- بعد از چهار حرف حلقى א' ה' ע' که دارای حرکت × × × باشد سکون نیست.

ولی اگر این حروف دارای حرکت × × × باشند بعد از آنها سکون است.

مثال : אָנִי אָהֵב אֶנִּי . אֶכְרֶה אֶכְלֵ עֲזָרָה

حروف دستخطی^۹ حروف راشی یا حروفی که اکثر تفسیرهای تورات با آن خط نوشت

شده است.

א אב ב בב בּ בַּ בְּ ג גּ גַּ גֵּ גִּ גִּי ד דּ דַּ דֵּ דִּ דִּי
ה הּ הַ הֵּ הִּ הִּי ו וּ וַ וֵ וִ וִי ז זּ זַ זֵ זִ זִי ח חּ חַ חֵ חִ חִי ט
י יּ יַ יֵ יִ יִי כ כּ כַּ כֵּ כִּ כִּי ל לּ לַ לֵ לִ לִי מ מּ מַ מֵ מִ מִי
נ נּ נַ נֵ נִ נִי ס סּ סַ סֵ סִ סִּי ע עּ עַ עֵ עִ עִי פ פּ פַּ פֵּ פִּ פִּי

ע ם ן ן ן ן ן ן ן ן ן
 ז ן ן ן ן ן ן ן ן
 ת ת ת

סוף פסוק , מחב , אעיא در کتاب مقدس

هرسه اصطلاح فوق یکی است و دارای یک علامت مشترک $\times$ میباشد و تنها بسته
 خاطر خاصیت هریک و جای آن در جمله از هم تفکیک میشوند و در هر حال خاصیت
 مکت دارند و اکثرا "حرفی که زیر آن $\times$ باشد تغییر حرکت میدهد مثال:

מצרים מצרים

هرگاه $\times$ زیر کلمه آخر جمله بیاید $\times$ در کتاب مقدس نام دارد و این جمله تمام
 شده است و بعد از آن کلمه گذاشته میشود مثال: ... וְאֵת הָאָרֶץ :

هرگاه $\times$ زیر هر کلمه ای از جمله نوشته شود $\times$ نام دارد مثال: אֲנִי

هرگاه $\times$ زیر فعل امر که پیوند $\times$ دارد بیاید $\times$ نام دارد مثال:

זכרה
 זכרה

خاصیت אָפּגאָבן

طبق مفاد درس "شناخت حرکات متشابه" شماره ۵ (صفحات ۳ و ۴) حرکت אָ خوانده میشود. مثال: זכרה = زُخرا (لطفاً "بیادآور خطاب به مذکر") با שמה = سُمرَا (لطفاً "محافظت نما خطاب به مذکر") با צהרים = صُهرِیم (ظهر). در صورتیکه این نوع کلمات دارای אָפּגאָבן باشند باید حرکت אָ (= ا) به حرکت آ تغییر داده و آنرا آ تلفظ نمود مثال:

זכרה = زاخرا، שמה = شامرا، צהרים = صاْهرِیم،

مشاهده میشود وقتی این کلمات אָפּגאָבן دارند برخی از آنها تغییر معنی میدهند و معنی جمله تغییر مییابد مثلاً "بجای رد - او ندا یا افرما، رد - او ند یا دفرمود" معنی میدهد آنهم با صرف فعل مؤنث که روح جمله را از بین میبرد.

برای رفع این نقیصه علمای علم دستور زبان اختلاف نظر دارند ولی اکثر "معتقدند که قاعده تغییر حرکت بخاطر אָפּגאָבן در کلمات وقتی باید محترم شمرده شود که معنی کلمه یا جمله را برهم نزنند و اگر معنی کلمه

یا جمله را تغییر دهد آنرا بدون אָפּגאָבן تلفظ کنیم: مثال צהרים یا צהרים تفاوت معنی ندارد پس باید ولی را صُهرِیم و دومی را صاْهرِیم تلفظ کنیم ولی שמה و שמה چون تغییر معنی میدهد باید هر دو را سمرَا تلفظ نمائیم.

اسامی حرکات :

8

حیریق بزرگ	Ɑ	حیریق کوچک	Ɑ
حُولام حاسِر	Ɑ	حُولام مالِه	Ɑ
قا متص کوچک	Ɑ	قا متص بزرگ	Ɑ
میره	Ɑ=Ɑ	سگل	Ɑ
شوا	Ɑ	پتَح	Ɑ
قوبوتص	Ɑ	شوروق	Ɑ
		حَطاف قامص	Ɑ
		حَطاف سگل	Ɑ
		حَطاف پتَح	Ɑ

4- تقسیمات حرکات و خواص آنها

- 1- حرکات چهارگانه Ɑ , Ɑ , Ɑ , Ɑ حرکت کوچک نامیده می‌شود و خاصیت آنها اینست که اگر حرفی حرکت کوچک داشته باشد در دل حرف بعد از آن نقطه (تشدید) می‌آید مثال : ⱭⱭⱭ (غلط است)
- 2- تبصره- اگر زیر حرفی حرکت کوچک باشد ولی حرف بعد از آن یکی از حروف (Ɑ , Ɑ , Ɑ , Ɑ , Ɑ) تشدیدنا پذیر باشد آن حرکت کوچک به حرکت بزرگ تبدیل می‌شود مثال : ⱭⱭⱭⱭ نگهداشتم که صحیح آن ⱭⱭⱭⱭ است .
- 3- هرگاه کلمه‌ای به Ɑ یا Ɑ ختم شود در صورتیکه حرکت قبل از

این حرف یکی از حرکات $\text{א}, \text{י}, \text{ז}, \text{ח}, \text{ט}$ باشد یا ע دارای - حرکت י خواهد بود.

مثال : $\text{א} \leftarrow \text{רַחַם}, \text{שׁוֹעַ} \leftarrow \text{י} \leftarrow \text{קָרַע} \leftarrow \text{י} \leftarrow \text{רִיחַ}$

$\text{א} \leftarrow \text{חַח}, \text{פַּח} \leftarrow \text{י} \leftarrow \text{הַשְׁמִיעַ}, \text{אִפְרִיחַ} \leftarrow$

۴- هرگاه کلمه‌ای با تلفظ י یا א ختم شود و دو ו و א ($\text{י}, \text{ו}$) دارد.

۵- حروف چهارگانه א ה ו י غالبا "باهم" مبادله یا حذف میشوند و در

معنی ریشه آن تغییری بوجود نمی‌آید مثال : $\text{מָה} + \text{הוּא} = \text{מֵהוּ}, \text{קָנָה}$ خریدند که درست آن קָנָה است.

خواص حروف چهارگانه א ה ו י

الف- هرگاه کلمه‌ای با یکی از حروف א ה ו י ختم شود و این حروف به

صورت حرکات (اعراب) باشند (و نه حروف صدادار) و کلمه بعد از آن ها با

یکی از حروف ב ג ד כ פ ט شروع شده باشد با اینکه ב ג ד כ פ ט در اول بخش

باید تشدید دار باشد در حالت فوق تشدید خود را از دست میدهد. مثال : אֲנִי דוֹד

اگر حروف چهارگانه א ה ו י در آخر کلمه صدادار باشند (و نه حرکت) در

این صورت خاصیت ב ג د כ פ ט که حرف اول کلمه بعد از آنهاست باقی

نماند یعنی تشدید آنها بخاطر حروف א ה ו י حذف نمیشود. مثال :

$\text{אֲנִי גוֹי חוֹטֵא}, \text{רְאִינָה בְנוֹת}, \text{וַיֵּצֵא גַם אֶת הַשֶּׁנִי}$

ب- حرف " ה " اگر به معنی ضمیر ملکی سوم شخص مفرد مؤنث باشد

داخل آن تشدید می‌باید و تلفظ می‌شود و این تشدید داخل حرف " ה " را

מִפִּיק می‌نامند. יָדָה .

ج- هرگاه کلمه‌ای با یکی از حروف **אחרי** پایان یابد که حالت حرکات داشته باشد و با یکی از طعامیم قطع کننده (به صفحه ۷۷ مراجعه شود) که بجای ویرگول یا ویرگول نقطه یا نقطه آخر جمله و مانند اینها همراه باشد در این صورت تشدید **בגד כפת** حذف نمی شود. مثال: **אלה תולדות**

د- هرگاه کلمه‌ای با تلفظ **אָ** **אַ** **אֶ** ختم شود و بعد از آن خط تیره **מִקֵּץ** باشد و حرف اول کلمه بعد از تیره یکی از حروف **בגד כפת** یا **סס שקץ נוזלים** شروع شده باشد و حرف اخیر تشدید خواهند داشت و خاصیت "الف" اثر خود را از دست میدهد. مثال:

מה-פרצת **בבנה-לנו** **אשר ילדה-לו**

ه- تشدید **סס שקץ נוזלים** تشدید قوی میباید.

5- حروف شش گانه **ב' ג' ד' כ' פ' ת** دارای دستورات مشترک

سیبها شد که عبارت است از:

الف- اگر یکی از این حروف در اول بخشی (سیلابی) از کلمه قرار بگیرد اعم از اینکه این بخش در اول کلمه یا وسط کلمه باشد در دل آن حرف نقطه میگذاریم و تلفظ آنها به ترتیب چنین خواهد بود.

ב	ג	ד	כ	פ	ת
ب	گ	د	ک	پ	ت

ب- اگر در دل این حروف نقطه نگذاریم تلفظ آنها به ترتیب چنین

خواهد بود:

ב	ג	ד	כ	פ	ת
و	غ	ذ	خ	ف	ث

تبصره ۱- در حال حاضر در بین جوامع یهودی دنیا به این تلفظ ها کما "ملا" توجه نمیشود ولی آنچه که عمومیت پیدا کرده است اینست که **ב** با نقطه ب فارسی و بی نقطه **ב** فارسی، **ב** با نقطه ک و بی نقطه **ב**، و **ב** با نقطه پ و بی نقطه **ב** تلفظ میشود تلفظ بقیه حروف اینطور متداول است :

ב بی نقطه = **ב** ، **ב** بی نقطه = **ב** ، **ב** بی نقطه = **ב**

تبصره ۲- نقطه داشتن این حروف یا بی نقطه بودن آنها فقط در تلفظ آنها مؤثر است ولی در معنی یا شماره آنها اثری ندارد.

۶- حروف پنجگانه : א, ה, ח, ע, ו

این حروف تشدید (**א׳, ה׳, ח׳, ע׳, ו׳** = نقطه داخل حرف) نمیپذیرد و تنها حرف **ה** در حالیکه ضمیر واقع شود تشدید میگیرد و ملفوظ میشود مثال : **הוא** = دست او (موش) .

۷- حروف پنجگانه : כ׳, מ׳, נ׳, פ׳, צ اگر در آخر کلمه واقع شود به شکل

در میآید. **כ׳, מ׳, נ׳, פ׳, צ**

۸- نقطه گذاری حرف **א** بمعنی واو عطف (וְ) (הַחֲבֵרָה)

الف - حرف **א** بمعنی و در اول کلمات نوشته میشود و اصولاً علامت زیر

آن **א** است . مثال : **יוסף וְדָוִד** .

ب - هرگاه کلمه مربوطه با یکی از حروف **כ׳, מ׳, נ׳, פ׳, צ** و یا **א** شروع شده باشد

א به **ו** تبدیل میشود مثال : **וְיָבִיחַ, חֲדָשׁ וְנֹחֵק, דָּוִד וּמַאִיר,**

יְדִים וּפְנִים, קָרָא וְכָתַב.

ج- در صورتیکه کلمه یا حرفی شروع شود که حرکت آن $\dot{x}$ یا $\ddot{x}$ یا $\ddot{x}$ باشد ؛
 با حرف اول کلمه همصدا میشود مثال: חוֹרָה וְעַבְדָּהּ , לֶהָ וְאָכַל ,

מסוס ואנייה

د- هنگامیکه کلمه با حرف ؟ شروع شده باشد ؛ به ؟ تبدیل میشود
 مثال: דָּוִד וְיִיהָדָה در این صورت سکون حرف ؟ حذف و حرف ؟ غیر ملفوظ
 میشود .

ه- در کتب مقدسه گاهی ؛ بر سر فعل آئینده در میآید و زمان آن فعل
 را به گذشته تبدیل میکند . مثال: יִדְבֹּר سخن خواهد گفت با ؛
 میشود יִדְבֹּר سخن گفت و همینطور گاهی ؛ بر سر فعل گذشته در میآید و
 زمان آن فعل را آئینده میکند مثال : דִּבֵּר سخن گفت יִדְבֹּר
 سخن خواهد گفت .

تبصره: اگر حرف اول فعل در حال صرف א باشد بجای ؛ ، و نوشته
 میشود مثال : וְאִקְרָא بجای וְאִקְרָא

و- هرگاه اسمی מְלַעֵיל باشد ؛ به ؟ تبدیل میشود (به درس -
 מְלַעֵיל صفحه ۶۱ مراجعه شود) مثال : שׁוֹר וְכֶבֶשׂ

9- نقطه گذاری اضافه בִּכְלִים در سراسر اسمی (بمعنی: در..... مثل.....)
 برای)

الف- این حروف اصولاً دارای سکون ($\dot{x}$) است و سر کلمات در میآید
 مثال : לָדָד .

ب- اگر حرف اول کلمه مربوطه با سکون شروع شده باشد سکون این حروف
 به $\dot{x}$ تبدیل میشود، مثال : שָׁלַח לְשַׁלַּח .

ج - اگر حرف اول کلمه ה' تعریف باشد حروف כ"כ"ל با آ مدن بر سر
آن کلمه صاحب حرکت ה' تعریف شده و ה' تعریف حذف میشود مثال :

הַבַּיִת לַבַּיִת (بجای לַהַבַּיִת)

د- هرگاه حروف כ"כ"ל بر سر کلمه ای نوشته شود که حرف اول آن کلمه
با یکی از حرکات כ, כּ, כֵּ, شروع شده باشد صدای آن هم صدای
حرف اول کلمه میشود مثال : יַעֲבֹדָה -- בַּעֲבֹדָה ,
אֲנִיָּה -- פֶּאֲנִיָּה , אֲכַל -- לֶאֱכֹל .

10- حروف عبری از نقطه نظر تلفظ به پنج دسته میشود :

۱- حروفی که از حلق تلفظ میشود א"ה"ח"ע"ר

۲- حروفی که از سق دهان تلفظ میشود ג"י"כ"ק

۳- حروفی که با زبان تلفظ میشود ד"ס"ל"נ"ח

۴- حروفی که از لب تلفظ میشود ב"ו"מ"פ

۵- حروفی که بکمک دندانها تلفظ میشود ז"ס"ש"ר"ז

11- حروف ذیل فقط بصورت حروف اصلی بکار میروند :

ג ד ז ח ט ס ע פ צ ק ר ש

حروف زیر هم بصورت حروف اصلی و هم بصورت حروف فرعی بکار میروند :

א ב ה ו י כ ל מ נ ש ת

12- تشدید = דָּגֵשׁ (نقطه در دل حرف)

نقطه ای که در دل حرف میگذاردیم تشدید یا דָּגֵשׁ نامیده میشود تشدید

دو نوع است قوی و ضعیف .

تشدید قوی بعد از حرکات کوچک $\times, \times, \times, \times$ و تشدید ضعیف در اول یا بعد

از سکون کامل می آید، مثال : סֵפֶר , מְשַׁלֵּם , גֵּן , חוֹרָה .

تبصره ۱: بعضی از کلمات برخلاف قاعده دائما "تشدید دارند مانند :

אֵלֶּה אֱלֹהֵי שָׁמָּה לָמָּה הִנֵּה

تبصره ۲- در کتاب مقدس دیده میشود تشدید در کلماتی چند آمده است که علت آن مشخص نیست .

13- سکون یا שְׁוָא ($\times$) :

علامت $\times$ ساکن است و هرگز حرکتی بحساب نمی آید ولی مواردی که حرف

سکون دارد در اول بخش (چه بخش اول کلمه چه سایر بخش ها در کلمه) قرار

گیرد آنرا سکون حرکت دار (שְׁוָא נָע) و در سایر موارد سکون بی حرکت

שְׁוָא נָח نام داده اند .

سکون حرکت دار را تند و همراه بخش بعد از آن تلفظ میکنیم مانند :

סְפּוֹרֵט = SPORT

شناخت سکون حرکت دار و بی حرکت (שְׁוָא נָע و שְׁוָא נָח)

۱- سکون اول کلمه سکون حرکت دار است مثال : פֶּחֶךְ

۲- سکون دوم از دو سکون متوالی در وسط کلمه حرکت دار است ، مثال :

בְּכִלְכֶּךָ .

اگر دو سکون آخر کلمه واقع شود هر دو تا سکون بی حرکت خواهد بود مثال :

פֶּחֶךְ , גֶּרֶךְ , אֶחָד .

۳- سکون زیر حرفی که در دل آن نقطه است حرکت داراست مثال: **אָמֵר**

۴- سکون بعد از حرفی که دارای حرکت بزرگ باشد حرکت داراست مثال :

אֹמְרִים . (حرکات بزرگ **אֹ** **ו** **י** **י** **י** **י** **י**)

۵- سکون زیر دو حرف مشابه حرکت داراست مثال : **סִלְלִי** .

غیر از این سکون ها بقیه سکون بی حرکت خواهند بود.

14- **מְלַעֵל** , **מְלַדֵּע** یا تکیه کلام:

برای شناخت تکیه کلام کلمات عبری ، کلمات را بدو دسته تقسیم میکنند

۱- کلماتیکه آخرین بخش آنها تکیه کلام میپذیرمانند: **זָקֵן** .

۲- کلماتیکه بخش ماقبل بخش آخر آنها تکیه کلام میپذیرد مانند **בָּקָר**

در اینصورت اگر آخرین بخش تکیه کلام بپذیرد آن کلمه را **מְלַדֵּע** میگویند

و اگر بخش ماقبل آخر تکیه کلام بپذیرد آن کلمه را **מְלַעֵל** میگویند.

تبصره: غالباً "علامت **י** را زیر بخش مربوطه میگذارند تا معلوم شود

کدام بخش تکیه کلام دارد.

15- **מְלַעֵל** که علائم کلماتی که **מְלַעֵל** است

الف- اسمی که با **אָה** بمعنی "به- سوی" مختوم باشد، مثال :

הַפִּיחָה .

ب- اسمی که با **אָה** زیادی همراه باشد مثال: **לִילָה** بجای **לַיִל** .

מִוְתָה بجای **מוֹת** .

ج- فعل امر که با **אָה** خواهشی همراه باشد مثال :

קומה , זכרה .

د- فعل آینده که با אָה خواهشی همراه باشد مثال: אָקומה , נָקומה .

ه- اسمی که حرکت آخرین بخش آن یکی از حرکات کوچک خ , خ , خ , خ باشد مثال:

פֶּסֶף , פֶּחַד .

تبصره - هرگاه اسمی دوبخش آخرش با دو حرکت کوچک پایان یا بدبعلت

מְלַעֵיל بودنش بعد از حرکت اولی در حرف بعد از آن تشدید نمی آید،

مثال: נִפְּשׁ , עֶכָּד .

و- کلمه‌ای که با پسوند زائد همراه باشد. مثال: אוֹתָכָה .

ز- کلمه‌ای که با علامت ویرگول (،) تغییر حرکت دهد مثال: שָׁבְעוֹ , שִׁבְעוֹ ,

ح- در فعل های سه حرفی وقتی که حرف دومش سکون نداشته باشد مثال:

מַחֲבִי , אֶכְתֹּב , פּוֹחֵב .

ولی اگر حرف دوم آن فعل سکون داشته باشد آن کلمه מְלַעֵיל نیست، مثال:

אָמְרוּ , אוֹמְרִים .

ط- فعلهای دو حرفی همه حال מְלַעֵיל است غیر از زمان حال، مثال:

گذشته בָּאוּ , קָמָה . زمان حال בָּאָה

ی- در فعلهای چهار حرفی מְלַעֵיל نداریم مگر آنکه حرف آخر فعل

چهار حرفی ה , ח یا ע بوده و ما قبل آن י باشد مثال :

לִלְחָלַח , לִתְעַמֵּעַ , לִמְהַמֵּה .

16- فصل دوم - علامات اسامی مؤنث :

اصولا " هراسمی یا مذکر است یا مؤنث

علامات اسامی مؤنث عبارت است از :

- ۱- هراسمی که در مفرد به حرف **ת** ختم شود مثال: **מְחַבֶּרֶת**
 - ۲- هراسمی که در مفرد به صدای **אָה** ختم شود مثال: **שָׂרָה, מְנֹרָה** .
 - ۳- اسامی اعضای از بدن که زوج است مثال: **יָד**
 - ۴- اسامی شهرها و کشورها و نقاط جغرافیایی دنیا. مثال: **סְהֶרָאן**
 - ۵- اسامی که مشخص است و علامتی ندارد مثال: **מְרִים, אֶסְתֵּר** .
- تبصره - اصولا "اسمی که دارای علامت مؤنث نیست مذکر است و هراسمی که مذکر باشد باید صفت و فعل و عددی با آن بکار رود. مذکر باشد همینطور اگر اسمی مؤنث باشد صفت و فعل و عددی که با آن بکار می رود مؤنث خواهد بود.
- ## 17- طریقه جمع بستن کلمات :

الف - معمولا " اسامی مؤنث با پسوند **אִת** و اسامی مذکر با پسوند

ים جمع بسته میشود.

تبصره ۱- معدودی از اسامی برخلاف قاعده جمع بسته میشود مثال :

אֵב -- אִבּוֹת . אִשָּׁה -- נְשִׁים .

تبصره ۲- غالبا " چیزهایی که واحد طبیعی ندارند نام عبری آنها یا

بصورت جمع یا بصورت مفرد وجود دارند مثال: **זָהָב, חֲמָאָה, מֵים**

تبصره ۳- اگر مذکر و مؤنث با هم باشند صفت و فعل و عدد مذکر برای آنها

بکاربرده میشود مثال : הַיְלָדִים וְהַיְלָדוֹת לוֹמְדִים יַחַד.

تیمبره ۴- پسوند ים؟ علامت تشنيه (جمع زوجی) است مثال : יָדִים

دودست רַגְלִים دوپا

18- اضافه در زبان عبری עֲמִיכּוּחַ

۱- در زبان عبری فقط دو اسم به حالت مضاف ومضاف الیه درمیآید ولی

اسم ومفت وغيره حالت اضافه نمیگیرند.

معادل کلمه שָׁל در زبان انگلیسی OF و در زبان فرانسه DE

در زبان عبری کلمه שָׁל است که بین دو اسم بکار میرود، مثال:

הַסֵּפֶר שָׁל יוֹסֵף کتاب یوسف، مشاهده میکنیم که کلمه שָׁל
جای کسره کتاب را میگیرد. ضمناً اسم اول باید معرفه باشد.

۲- اضافه در زبان عبری از طرق دیگر هم درست میشود از جمله:

الف- با تغییر جزئی در حرکات کلمه مانند יָד = پسر، יָד-בֶּן

= پسر داوید יָד-בֶּן = اطاق، יָד-בֶּן-הָאֵל اطاق غذاخوری، שָׁלוֹם

= تندرستی שָׁלוֹם-יָד = تندرستی داوید، יָד = دست، יָד-שָׁמַיִל

دست شموئل.

ب- اسامی مختوم به אָה در حالت اضافی به אֵ یا אַ تغییر

میآید مثال: עֲבֹדָה --> עֲבֹדַת הַפּוֹעֵל = عֲבֹדְתוֹ שָׁל הַפּוֹעֵל.

ج- اگر اسمی با پسوند אִים یا אֵים جمع بسته شده باشد در حالت اضافه

حرف ׀ حذف و אִ یا אֵ به יֵ تبدیل میشود.

مثال: בָּנִים، בָּנֵי. יָדִים، יָדֵי.

تبصره - در حالت اضافه جمع بخش آخر گاهی تشدید دارد گاهی ندارد، مثال :

בְּסִפִּי , מַלְכֵי .

د- بعضی از اسامی در حالت اضافه هم بشکل خودشان باقی می مانند،

مثال : מֶלֶךְ = پادشاه , מַלְכֵּי הָעוֹלָם = پادشاه عالم , אַחְדוֹת
یکتائی , אַחְדוֹת הָאֵל یکتائی حد-ا .

ه- اگر اسمی با پسوند אֶזְאוֹ جمع بسته شده باشد و بخواهیم آن را به

حالت اضافه درآوریم در آخر آن حرف "י" میافزائیم تا حالت اضافه آن ،

درست شود مثال : אָבוֹת , אֲבוֹתֵי אֲבוֹתֵיהֶם .

و- اگر دو یا چند اسم مضاف به یک اسم (مضاف الیه) داشته باشیم اسم

مضاف اول را بصورت مضاف پیش از مضاف الیه و بقیه را بصورت صرفا اسمی

بعد از مضاف الیه در میآوریم مثال : کتابها و قلم های داوید סִפְרֵי
דָּוִד וְעֵטָיו .

اگر مضاف صفت داشته باشد آن صفت با ה' تعریف معرفه شده بعد از

مضاف الیه نوشته میشود مثال والدین خوب داوید הַדִּין הַטוֹב דָּוִד הַטוֹבִים .

19- حرف تعریف ה' = הַ הִי הִיא הֵם : LE LA THE

۱- برای معرفه کردن اسم ، حرف تعریف ה' را در اول آن می نویسیم

و در دل حرف بعد از ה' تعریف نقطه (تشدید) میگذاریم مثال : הַסֵּפֶר

۲- ولی اگر حرف بعد از ה' تعریف از حروف چهارگانه א, ע, ס, ו

که بعد از آن × است) باشد که تشدید نمیپذیرد بجای ה' , ה' بکار میبریم

مثال : אֶרֶץ , הָאָרֶץ . הָר , הָהָר . עֵיר , הָעֵיר .

۳- تبصره - ה تعریف در اول کلماتی که با حروف ה, ח شروع شده باشند نوشته میشود بدون اینکه در حرف ח تشدید بگذاریم مثال : הַחֲמֹר, הַחֲדָר.
הֵיז, הֶבֶל

۴- هرگاه کلمه‌ای با ה, ח, ע شروع شده باشد و بعد از آن ׀ (سکون) نباشد بجای ה, ח مینویسیم بدون اینکه در ה, ח, ע نقطه بگذاریم، مثال: ההרים, החלוצ, הערים.

20- نقطه گذاری מַه بمعنی "چه"

جلو کلمه‌ای که حرف اول آن تشدید پذیر است מַه و جلو کلمه‌ای که حرف اول آن یکی از حروف א, ה, ע, ר باشد מָه و جلو کلمه‌ای که حرف اول آن ה, ח, ע باشد و بعد از آن ׀ (سکون) نباشد מֶه نوشته میشود مثال:

מַה טוב, מָה אָמַר, מֶה חֲשַׁבְתָּ.

تبصره کلمه מַه جلو کلماتی که با حرف ח شروع شده باشند نوشته میشود

بدون اینکه در حرف ח تشدید بگذاریم مثال: מֶה חֲשַׁבְתָּ

21- کلمه פֶּל و معانی و طرز استفاده از آن :

- ۱- פֶּל دارای سه معنی است تمام یا همه، هرو هیچ
 - ۲- حالت اضافه فֶּל, פֶּל است و کُل خوانده میشود
 - ۳- פֶּل با اسم معرفه معنی تمام یا همه میدهد مثال: פֶּל-הַיְלָדִים.
 - ۴- פֶּל با اسم نکره معنی هر میدهد مثال: פֶּל-יָדָם
 - ۵- פֶּל در جمله منفی معنی هیچ میدهد مثال: אֲנִי לֹא קָנִיתִי פֶּל-פְּרִי.
- من هیچ میوه‌ای نخریدم (معادل انگلیسی ANY)

22- خاصیت حذف حرف הַשְׁמַטָּה אות

- ۱- در صورتیکه بعضی حرفی حذف شود معمولاً "در دل حرف بعد از آن نقطه (הַגֵּשׁ = تشدید) گذاشته میشود ولی اگر حرف بعد از آن حرف تشدیدنا پذیر باشد حذف نمیشود مثال: בְּאֵנִי נִזְדָּר در زمان حال که در آینده בְּאֵנִי אֶהְרֶג میشود و בְּאֵנִי נִזְהָג בְּאֵנִי אֶנְהָג (ولی בְּאֵנִי אֶהְבֶּה درست نیست).
- ۲- در مواردی نیز میتوان بجای تشدید گذاشتن در حرف بعدی، حرکت کوچک حرف ما قبل حرف حذف شده را به حرکت بزرگ تبدیل کرد مثال: بجای

מִן הָעִיר , מִהָעִיר .

تبصره - اصولاً "دو حرف ו' ו' حروف ضعیف نامیده میشوند.

- ۳- وغالباً "هرگاه حرف נ سکون بگیرد حذف میشود و اگر حرف י سکون × بگیرد حذف یا غیر ملفوظ میشود و این در صورتی است که آن حرف י تشدید نداشته باشد مثال: בְּאֵנִי נִזְפֵּל در زمان حال ، בְּאֵנִי אֶפֶל (بجای אֶפֶל) در زمان آینده בְּאֵנִי יִזְבֵּה در زمان حال ، בְּאֵנִי אֶזְבֵּה (بجای בְּאֵנִי אֶזְבֵּה) در زمان آینده ، בְּאֵנִי יִשָּׁן در زمان حال ، בְּאֵנִי אֶשָּׁן (بجای بְּאֵנִי אֶשָּׁן) در زمان آینده ، ولی در کلمه קִיָּמָה چون حرف י تشدید دارد باقی میماند.

23- خاصیت تخفیف در تعداد سیلاب های (بخش های) یک کلمه קְצוּר פְּהִירוּת.

- در صورتیکه از تعداد بخش های کلمه ای بکاهیم ولی معنی آن تغییر نکند باید این کار را انجام بدهیم ، مثال: בְּאֵנִי אֶזְמַר (دو بخش دارد)

و اَنْجَنِه اومَرِيس (سه بخش دارد) که بجای آن اومَرِيس که دویخش دارد گفته میشود.

نَهَد (یک بخش دارد) (دو بخش دارد) که بجای آن نَهَدِ
(یک بخش) گفته میشود.

ספר -- ספרים (کتا بها) (دوبخش است) ولی
 که
 سه بخشی است درست نیست) و ספרی بجای ספר
 دوبخش به جای سه بخش آمده است.

24- صرف كلمات حرف ما نند: מן, לפני, אחרי, אל, על, פחת.

מוֹת	מִזְכָּר	מוֹת נֹת	מִזְכָּר
לְפָנַי	לְפָנַי	מִמֶּנִּי	מִמֶּנִּי
לְפָנֶיךָ	לְפָנֶיךָ	מִמֶּךָ	מִמֶּךָ
לְפָנֶיהָ	לְפָנֶיהָ	מִמֶּנָּה	מִמֶּנָּה
לְפָנֶינוּ	לְפָנֶינוּ	מִמֶּנּוּ	מִמֶּנּוּ
לְפָנֶיכֶם	לְפָנֶיכֶם	מִמֶּן	מִמֶּם
לְפָנֶיהֶם	לְפָנֶיהֶם	מִמֶּן	מִמֶּם
מוֹת	מִזְכָּר	מוֹת נֹת	מִזְכָּר
מִתְחַיֵּי	מִתְחַיֵּי	מִתְחַיֵּי	מִתְחַיֵּי
מִתְחַיֶּיךָ	מִתְחַיֶּיךָ	מִתְחַיֶּיךָ	מִתְחַיֶּיךָ
מִתְחַיֶּיהָ	מִתְחַיֶּיהָ	מִתְחַיֶּיהָ	מִתְחַיֶּיהָ
מִתְחַיֶּינוּ	מִתְחַיֶּינוּ	מִתְחַיֶּינוּ	מִתְחַיֶּינוּ
מִתְחַיֶּיכֶם	מִתְחַיֶּיכֶם	מִתְחַיֶּיכֶם	מִתְחַיֶּיכֶם
מִתְחַיֶּיהֶם	מִתְחַיֶּיהֶם	מִתְחַיֶּיהֶם	מִתְחַיֶּיהֶם

مذکر	مؤنث	مذکر	مؤنث
אֲלִי	אֲלִי	אֲלִי	אֲלִי
אֲלִיָּךְ	אֲלִיָּךְ	אֲלִיָּךְ	אֲלִיָּךְ
אֲלִיּוֹ	אֲלִיּוֹ	אֲלִיּוֹ	אֲלִיּוֹ
אֲלֵינוּ	אֲלֵינוּ	אֲלֵינוּ	אֲלֵינוּ
אֲלֵיכֶם	אֲלֵיכֶם	אֲלֵיכֶם	אֲלֵיכֶם
אֲלֵיהֶם	אֲלֵיהֶם	אֲלֵיהֶם	אֲלֵיהֶם

25- صرف کلمه אֵין و موارد استعمال آن

صرف کلمه אֵין برای منفی کردن فعل در زمان حال بکار برده میشود
 ضمنا "صرف این کلمه بمعنی نیستم و نیستی نیست هم میباشد.

مذکر	مؤنث
אֵין = אֵין	אֵין = אֵין
אֵינְךָ	אֵינְךָ
אֵינוֹ = אֵינוֹ	אֵינוֹ = אֵינוֹ
אֵינָנוּ	אֵינָנוּ
אֵינְכֶם	אֵינְכֶם
אֵינָם	אֵינָם
آنها	

تبصره - لازم نیست که صرف אֵין را با ضمایر فاعلی یک جا بکار ببریم

مثال: אֵינוֹ אוֹכֵל מִן נִמְיָחֹרָם וְלִי אֵין אֵין אוֹכֵל
 درست نیست. اگر بخواهیم ضمایر فاعلی را هم بکار ببریم لازم نیست از صرف
 کلمه אֵין استفاده شود بلکه کلمه אֵין را برای همه صیغه های ضمایر

فاعلی یک جور بکار میبریم مثال : **אֵין אֲנִי אוֹכֵל , אֵין אֲנִי חוֹנֵן**
אוֹכְלִים ما نمی‌خوریم .

26- فصل سوم - صفت **שם - תָּאֵר**

صفت کلمه‌ای است که حالت و چگونگی اسمی را بیان کند .

الف - حالات صفت

ب - اقسام صفت

الف - حالات صفت ، صفت با موصوف خود مطابقت میکند بعبارة دیگر صفت در چهار حالت استعمال میشود ، مثال :

مفرد مذکر	جمع مذکر	مفرد مؤنث	جمع مؤنث
-----------	----------	-----------	----------

יָלֵד גָּדוֹל , יְלָדִים גָּדוֹלִים , יְלָדָה גָּדוֹלָה , יְלָדוֹת גָּדוֹלוֹת .

ب - اقسام صفت : صفت مطلق **עָרָה הַשְּׁוֹמֵי** وصفت تفصیلی **עָרָה הַיִּתְרוֹן**
 وصفت عالی **עָרָה הַהַפְלָגָה** .

۱- صفت مطلق **עָרָה הַשְּׁוֹמֵי** مانند **סוֹב , רָע , קָטָן , גָּדוֹל** .
 تبصره - اگر موصوف با حرف **ה'** تعریف معرفه شده باشد صفت آن نیز با حرف
 تعریف **ה'** معرفه میشود مثال : **הַיְלָדִים הַסּוֹבִים** .

۲- صفت تفصیلی (تر) **עָרָה הַיִּתְרוֹן** :
 کلمه **יִתְר** به قبل یا بعد از صفت مطلق صفت تفصیلی بدست می‌آید . مثال :
סוֹב = خوب ، صفت مطلق است ولی **יִתְר** **סוֹב** یا **סוֹב יִתְר** .

صفت تفصیلی است. گاهی با کمک کلمه מִן (یا מִי یا בְּ بمعنی از) با صفت مطلق صفت تفصیلی درست میشود مثال: $\text{אֲנִי גָדוֹל מְדוּד}$.
 ۳- صفت عالی (ترین) עָרָה הַהַפְלָגָה : با افزودن کلمه בְּיוֹתֵר بعد از صفت مطلق صفت عالی بدست می آید مثال: הַטּוֹב בְּיוֹתֵר .
 نیکوترین.

گاهی با افزودن حرف تعریف ה' ה' ה' جلوصفت مطلق صفت عالی به دست می آید مثال: הוא הגדול .
 و گاهی هم با افزودن کلمه הַכִּי جلوصفت مطلق صفت عالی درست میشود مثال: $\text{הוא הכי גדול מפל-הילדים}$.

27- رنگ ها הצבעים

۱- با افزودن کلمه חָזָק یا יָהָה به رنگ ها، پررنگ یا رنگ سیر بدست می آید و با افزودن کلمه בְּהִיר رنگ روشن آنها بدست می آید، مثال כָּחוֹל יָהָה سرمه ای، אָדוֹם חָזָק قرمز پررنگ، צָהוּב בְּהִיר زرد روشن.

۲- اگر صفتی بیشتر از یک سیلاب داشته باشد، گاهی با تکرار سیلاب آخر آن صفت، حالت آن صفت را خفیف می نماییم مثال: از کلمه שָׁחֹר به معنی سیاه שְׁחָחֹר را می سازیم به معنی مایل به سیاه یا $\text{יָרוֹק} =$ سبز יִרְקָק مایل به سبز.

۳- اگر صفتی یک سیلابی باشد با مصاف کردن حرف آخر آن، صفت خفیف آن را می سازیم مثال: از קָר = سرد קָרִיר خنک را می سازیم.

۴- گاهی با افزودن حرف **נ** به آخر صفت ، آنرا به صورت شدیدش در میآوریم

مثال: $\text{עצל} = \text{תנבל עצלן}$ بسیار تنبل

28- فصل چهارم - عدد در زبان عبری $\text{שם} \sim \text{מספר}$

الف- اعداد اصلی מספר יסודי

مذکر	مؤنث	مذکر	مؤنث
$\text{אחד} = 1$	אחת	$\text{ששה} = 6$	שש
$\text{שנים} = 2$	שתיים	$\text{שבעה} = 7$	שבע
$\text{שלושה} = 3$	שלוש	$\text{שמונה} = 8$	שמונה
$\text{ארבעה} = 4$	ארבע	$\text{תשעה} = 9$	תשע
$\text{חמשה} = 5$	חמש	$\text{עשרה} = 10$	עשר

تبصره ۱- برخلاف اسامی هر عددی که به אה ختم شود مذکر است ، نه

مؤنث مثال : שלושה ילדים .

تبصره ۲- غیر از عدد ده هر عددی سمت راستش صغریا شد مذکر و مؤنث ندارد .

تبصره ۳- برای گروهی از مردم یا اشیای مذکر و مؤنث عدد مذکر بکار

میرود .

مثال: חמשה ילדים וילדות .

تبصره ۴- عددی که معدود نداشته باشد بصورت مؤنث بکار میرود .

عددهای ۲۰ الی ۹۰: $\text{עשרים} = 20$ ، $\text{שלושים} = 30$ ، $\text{ארבעים} = 40$ ،

$\text{חמשים} = 50$, $\text{ששים} = 60$, $\text{שבעים} = 70$, $\text{שמונים} = 80$,
 $\text{תשעים} = 90$, $\text{מאה} = 100$, $\text{שתי מאות} = 200$, $\text{מאתיים} = 200$,
 $\text{תשע מאות} = 900$, $\text{אלף} = 1000$, $\text{שני אלפים} = 2000$, $\text{אלפים} = 2000$,
 $\text{שמונה} = 8000$, یا شصت אלפים .

تبصره ۵- معذودا عدادی که سمت راست آنها صغریا شد (غیرازده) میتواند

مفرد باشد مثال: ארבעים و شשה (بجای شנים)

تبصره ۶- عدد دومذکر شנים و مونث שנים بدون معذود بکار

میروند مثال: זה שנה ? שנים שנים .

در صورتیکه کلمه دوبا معذود همراه باشد שני , שתי گفته

میشود مثال שני ילדים , שתי ילדות .

تبصره ۷- همانطوریکه در لیست الفباء ملاحظه میشود حروف بجای اعداد

هم بکار میروند . حروف مشابه شماره مشابه دارند .

بقیه حروف از نظر عدد عبارت است از:

$\text{נ} = 400$, $\text{ק} = 500$, $\text{ר} = 600$, $\text{ש} = 700$,

$\text{ח} = 800$, $\text{ק} = 900$.

و برای نوشتن یک هزار $\text{א} = 1000$, $\text{ה} = 5000$ است .

اخیرا " پیشنها داده است که حروف آخر $\text{ז} \text{ס} \text{ף} \text{ץ}$ جای اعداد 5000 , 6000 ,

7000 , 8000 , 9000 را بگیرد .

29- ب - اعداد ترتیبی מספר סדורי

مذکر	مؤنث	مذکر	مؤنث
اول ראשון	ראשונה	שמי	ששית
دوم שני	שניה = שנית	שביעי	שביעית
سوم שלישי	שלישית	שמיני	שמینית
چهارم رביעי	רביעית	תשיעי	תשיעית
پنجم חמישי	חמישית	עשירי	עשירית

از یازده به بالا حرف تعریف ה', ה', ה' را جلوا عدادا صلی در میآوریم

مثال : یازده האחד עשר قرن بیستم - המאה העשרים

30- ج - اعداد کسری שבר

الف - کسرا عشاری שבר عشרוני

$\frac{1}{10} = \text{עשרון} = \text{עשירית}$ $\frac{1}{2} = \text{שלושה עשרונים}$ یا שלוש עשיריות
 $1\% = \text{מאת}$ $\frac{2}{10} = \text{שלוש מאות}$ $\frac{1}{100} = \text{אלפית}$

ب - کسر متعارفی שבר פאמיתי

$\frac{1}{4} = \text{חצי}$ $\frac{1}{4} = \text{שליש}$ $\frac{1}{4} = \text{רבע}$ $\frac{1}{5} = \text{חמש}$
 $\frac{1}{6} = \text{ששית}$ $\frac{1}{7} = \text{שביעית}$ $\frac{1}{8} = \text{שמینית}$ $\frac{1}{9} = \text{תשיעית}$
 $\frac{1}{10} = \text{עשירית}$

برای خواندن کسرها ی متعارفی (دیگر) ابتدا صورت کسرا میخوانیم پس

از آن لفظ چلگي را میآوریم و سپس مخرج را میخوانیم مثال: $\frac{2}{7} = \text{שלושה}$
 چلگي שבعة .

31- فصل پنجم - قید در زبان عبری

قید کلمه‌ای که فعل را تعریف می‌کند نه اسم را و در این صورت همواره به صورت صفت مفرد و مذکر بکار می‌رود و با اسم و فعل مطابقت نمی‌کند مثال:

این پسر بچه خوب حرف می‌زند	הַיֶּלֶד מְדַבֵּר יֵפֶה
این دختر بچه خوب حرف می‌زند	הַיְלָדָה מְדַבֶּרֶת יֵפָה
این پسر بچه‌ها خوب حرف می‌زنند	הַיְלָדִים מְדַבְּרִים יֵפֶה
این دختر بچه‌ها خوب حرف می‌زنند	הַיְלָדוֹת מְדַבְּרוֹת יֵפָה

تبصره - صفت و موصوف با هم مطابقت می‌کنند. مثال :

32- یَلְדָה גְּדוּלָה , יְלָדִים גְּדוּלִים . کلمات پرسشی

اگر پرسیده شود : מִי , בְּמִי , לְמִי , מִמֵּי , אֶת מִי , פְּמִי .

در جواب این کلمات پرسشی اسم مربوطه را یا دآ ورمیشویم .

اگر پرسیده شود : מַה , בְּמַה , עַל מַה , אֶת מַה , מִמֶּה , מַה־ ,
מַה־י , מַה זֶה , מַה זֹאת , מַה אֵלֶּה .

در جواب اسم شیئی مربوطه را یا دآ ورمیشویم .

اگر پرسیده شود : אֵיפֹה , אֵימָה , לָאן , אָנָּה , מֵאֵינָן .

در جواب اسم محل و آدرس را یا دآ ورمیشویم .

اگر پرسیده شود : מָתַי , אֵימָתַי , מִמָּתַי , לְמָתַי ,
در جواب زمان مربوطه را ذکر می‌کنیم .

اگر پرسیده شود : מַדּוּעַ , לָמָּה , מִפְּנֵי-מַה , עַל מַה .

در جواب دلیل و علت را یا دآ ورمیشویم .

اگر پرسیده شود: הָאֵם , הֵ .

اول יָא یا لَا گفته بعد جواب می‌دهیم

اگر پرسیده شود: אֵיזָה , אֵיזו , אֵיזָה , אֵיזו , אֵיזָה , אֵיזو ,
 אֵיזו , אֵיזָה , אֵיזו .

نام مورد لزوم را یادآور می‌شویم .

اگر پرسیده شود: אֵיךְ , אֵיכָה

در جواب چگونگی را شرح می‌دهیم .

اگر پرسیده شود: כַּמָּה

در جواب عدد ذکر می‌کنیم

33- فصل ششم - آن و آنها (اشاره به دور)

הַיֶּלֶד הַהוּא	بکار می‌رود مثال:	הַהוּא	برای مفرد و مذکر
הַיְלָדִים הֵם	" "	הֵם	برای جمع و مذکر
הַיְלָכָה הִיא	" "	הִיא	برای مفرد و مؤنث
הַיְלָדוֹת הֵנּוּ	" "	הֵנּוּ	برای جمع و مؤنث
<u>همان ، همان ها</u>			
אוֹתוֹ הַיֶּלֶד	بکار می‌رود مثال:	אוֹתוֹ	برای مفرد مذکر کلمه
אוֹתָם הַיְלָדִים	" "	אוֹתָם	برای جمع مذکر کلمه
אוֹתָהּ הַיְלָכָה	" "	אוֹתָהּ	برای مفرد مؤنث کلمه
אוֹתָן הַיְלָדוֹת	" "	אוֹתָן	برای جمع مؤنث کلمه

[illegible]

35- انواع پسوندهای אָה

کلماتی که به پسوندهای אָה ختم میشوندش نوع است .

۱- پسوند אָה که از فعل یا اسم مذکر مؤنث میآید و מְלַךְ میباشد

مثال : קֹנֶה , יָלַד , יָלְדָה .

۲- پسوند אָה که علامت مذکر بودن فعل یا عدد است و מְלַךְ میباشد

مثال : הָיָה , שָׁלַח .

(مؤنث این کلمات הָיְתָה و שָׁלְחָה است) .

۳- پسوند אָה معادل אֵל = به = بسوی که מְלַעֵיל میباشد، مثال :

به خانه یا بسوی خانه = הַפֵּיתָה .

۴- אָה که در مقام خواهش یا اجازه خواستن یا تمنا بکار میرود و מְלַעֵיל

میباشد، این نوع אָה با فعل امر یا فعل آینده میآید مثال :

$\text{קִמְחָה ה' וַיִּפְנֶנּוּ אוֹיְבֵינוּ}$. $\text{אֲסִיְרֶנּוּ בָּא וְאֶרְאֶה}$.

۵- אָה مصدری که با مصدر یا ל' میآید و מְלַךְ است مثال :

$\text{לֹאכְלָה} = \text{לֵאכַל}$, $\text{לֹאכְלָה} = \text{לֵאכַל}$.

۶- אָה زائد و بی معنی مانند הֵמָּה بجای הֵם و הֵנָּה بجای הֵן

و הַמִּנְחָה بجای הַמִּנְחָה .

حرف אָה گاهی ملفوظ و گاهی غیر ملفوظ است .

حرف א در صورتیکه بی حرکت باشد غیر ملفوظ است. مثال : אָה , מְלַכָּה

حرف ה در آخر کلمه اگر دارای מִפִּיק (تشدید) نباشد غیر ملفوظ است . مثال :

הָ ملفوظ و הַ غیر ملفوظ است .

حرف ו بعد از حرکات אָ , אֵ , אִ ملفوظ است مثال : וְ , וּ , וִ .

حرف י بعد از حرکات אָ , אֵ , אִ ملفوظ است . مثال :

יָ , יֵ , יִ , יְ , יִ , יִ .

36- فصل هفتم - که ربط و که موصول

الف - هرگاه دو بخش یک جمله با کلمه که "پیوند بخورد آنرا" که "موصول

گویند.

مثال : مردی که میاید برادر من است (زمان حال) **הָאִישׁ הַזֶּה הוּא אָחִי.**

زنی که رفت خواهرم است (زمان گذشته) **הָאִשָּׁה שֶׁהָלַכָה הִיא אָחוֹתִי**

شخصی که تنبید و جایزه خواهد گرفت (زمان آینده) **הָאִישׁ שֶׁיִּגְרַחַז מֵהָר יִזְכֶּה לְפָרֶס .**

مشاهده میشود که در زمان حال از **ה** تعریف و در زمانهای گذشته و آینده

از حرف **ש** بجای که استفاده شده است .

ש خلاصه کلمه **אֲשֶׁר** است که در کتب مقدسه بکار رفته است مثال :

וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר הָשִׂים לְפָנֵיהֶם :

ب - که ربط بین دو جمله قرار میگیرد و آن دو جمله را با هم مربوط میسازد

مثال :

از دوستم شنیدم که برادرش بیمار است **שָׁמַעְתִּי מֵחֵבְרִי כִּי אָחִיךָ חוֹלָה .**

כ کلمه ربط است . به شکل های ذیل هم در زبان عبری دو جمله بهم مربوط

میشود مثال:

בְּסִילֵה מְדַרְבָּא ל' אֲנִי בָאתִי לְהַצִּילָךְ
 בְּסִילֵה מְדַרְבָּא ל' בְּשָׁמִי מְצֹד לְקַחַת אוֹתָךְ אִתּוֹ
 " כְּדֵי ש' לְמַדּוֹ הֵיטֵב כְּדֵי שְׂמַצְלִיחָה
 " ש' אֲמַרְתִּי שְׂיִלָּךְ: וְלֹא הָלַךְ
 " כְּדֵי קָרָאָה לַעֲנִי כְּדֵי לַחַת לִנְדָבָה

37- ה' سؤالی = آیا = ה' השאלה

ה' سؤالی مخفف کلمه ه'آם است و گاهی خلاصه آن ه' هم میشود، مثال:
 ه'آם אַכְלָה אֶרֶוּחַת הַבֶּקָר ? הַכְתַּבְתָּ אֶת הַמִּכְתָּב ?
 نقطه گذاری ه' سؤالی چنین است:

الف - جلوحرفی که تشدید پذیر است ه' نوشته میشود و در دل حرف تشدید

پذیر نقطه نمی آید، مثال: הַשּׁוֹמֵר אֶחָי אֲנִכִּי ?

ب - جلوحروف א"ה"ח"ע" و شوی اول کلمه ه' نوشته میشود،

مثال:

הָאִמָּה זֶה בְּנֵי עֶשָׂו ?	آیا تو پسر عسا وهستی؟
הַחֲמוֹר זֶה، אִם סוֹס ?	آیا این خراست یا اسب؟
הַהוֹלָה אָמָה לְלִמֹּד ?	آیا تو میروی تحصیل کنی؟
הָעִיר הִיא אִם פֶּקֶח ?	آیا او کور است یا بینا؟
הַמַּעַס זֶה אִם רַב ?	آیا این کم است یا زیاد؟

ج- جلو حروف א' ה' ח' ע' که بعد از آن י نباید نوشته میشود مثال:

آیا آن میوه را خوردی؟	האכלת את הפרי ?
آیا او قوی است یا ضعیف؟	החזק הוא אם רפה ?
آیا رفتی بخوابی؟	ההלכת לישון ?
آیا در صحرا سخت کار کردی؟	העבדת קשה בשדה ?

38- اسم فاعل واسم مفعول

الف- تمام افعال در صرف زمان حال در حالت فاعلیت معنی اسم

فاعل هم میدهد مثال :

من می نویسم - من نویسنده ام (مفرد مذکر)	אני כותב
من می نویسم - من نویسنده ام (مفرد مؤنث)	אני כותבת
ما می نویسیم - ما نویسنده ایم (جمع مذکر)	אנחנו כותבים
ما می نویسیم - ما نویسنده ایم (جمع مؤنث)	אנחנו כותבות
حد- ا را زق است .	مثال ۲: ה' הוא המקרינס

ب- تمام افعال در صرف زمان حال در حالت مفعولیت معنی اسم مفعول

را هم میدهد مثال :

شخص مذکور عمومی من است	הנזכר הוא דודי
نا مبرده عمه من است	הנזכרת היא דודתי
نا مبردگان داوید و یوسف هستند .	הנזכרים הם דוד ויוסף
نا مبردگان راحل و سارا هستند	הנזכרות הן רחל ושרה
داوید مورد بحث است	המדובר הוא דוד

تبصره - وزن اسمی زیرهم اسم مفعول است مثال:

این مطلب در تورات مکتوب است	זֶה כְּתוּב בַּתּוֹרָה
این مطالب در تورات مکتوب است	אֵלֶּה כְּתוּבִים בַּתּוֹרָה
این مطلب در تورات مکتوب است	זֶאת כְּתוּבָה בַּתּוֹרָה
این مطالب در تورات مکتوب است	אֵלֶּה כְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה

39- فعل هشتم، اسم اشاره و ضمیر اشاره שְׁמוֹת וְכַפֵּי הַרְמָז

الف - هرگاه یکی از کلمات زیر بجای اسم بکار رود اسم اشاره نامیده میشود.

این = זֶה یا הַזֶּה (مذکر) . זאת = זֹאת = זו (مؤنث) .
 آن = הַזֶּה، הַהוּא (") הַלֵּזֶה، הַהִיא (") .
 آنها = הֵם (") הֵן (") .
 اینها = אֵלֶּה، הָאֵלֶּה، אֵל، אֵלֶּה، הַלֵּלֶה (مذکر مؤنث) .
 جمله‌ای که اسم اشاره دارد فعل دارد ولی با اسمی همراه نیست، مثال

مثال : זֶה אָמַר פֶּה וְזֶה אָמַר פֶּה .

הוא יַעֲמֵד מִמִּיּוֹן וְאֵלֶּה מְשַׁמָּאֵל .

אֵלֶּה הוֹלְכִים הַחִיצָה اینها میروند خارج

ب - هرگاه یکی از کلمات فوق بدنبال اسمی بیاید ضمیر اشاره است .
 ضمیر اشاره (فعل همراه داشته باشد چه نداشته باشد) حتما "اسم همراه دارد"

مثال : הַיְלָדִים הָאֵלֶּה (הוֹלְכִים לְבֵית הַסֵּפֶר)

تبصره - הֵנָּה ضمیر اشاره است مثال : הֵנָּה הָאִישׁ כּוֹתֵב

صرف اسم در زبان عبری در حالت ملکی مثال : סל (اسم مذکر)

در حالت جمع		در حال مفرد	
مذکر	مؤنث	مذکر	مؤنث
סלי	סלי	סלי	סלי
סליה	סליה	סליה	סליה
סליו	סליה	סליה	סליה
סלינה	סלינה	סלינה	סלינה
סליכם	סליכם	סליכם	סליכם
סליהם	סליהם	סליהם	סליהם

مثال ۲ - פלה

در حالت جمع		در حال مفرد	
مذکر	مؤنث	مذکر	مؤنث
פלותי	פלותי	פלותי	פלותי
פלותיה	פלותיה	פלותיה	פלותיה
פלותיו	פלותיה	פלותיה	פלותיה
פלותינה	פלותינה	פלותינה	פלותינה
פלותיכם	פלותיכם	פלותיכם	פלותיכם
פלותיהם	פלותיהם	פלותיהם	פלותיהם

40- فصل دهم - مبحث فعل הפעל

۱- کلیات :

در زبان عبری فعل را میتوان از دو نظر مورد مطالعه قرار داد :

اول از نظر باب های فعلی و خواص و معانی آنها ، دوم از نظر صرف افعال سالم و ناقص و تعداد و وضع حروف آنها

۲- اول افعال از نظر بابها و خواص و معانی آنها :

41- در زبان عبری هفت باب فعلی وجود دارد که اساسی آنها بشرح زیر است:

۱- קל = פעל ۲- נפעל ۳- פעל = פבד

۴- פעל ۵- הפעיל ۶- הפעל

۷- ההפעל

بنابر این هرگونه فعلی که ^لنظربگیریم در یکی از این بابها صرف

میشوند :

42- تفاوت بابهای فعلی از یکدیگر

باب اول קל = פעل بر فاعلیت دلالت میکند و فاعل کار را به

سادگی انجام میدهد مثال: הוא שוֹמֵר اונگهداری میکند.

باب دوم נפעל همان شکل مجهول باب اول است که کار به سادگی انجام

پذیرفته است مثال: הוא נִשְׁמָר اونگهداری میشود.

باب سوم פעل مانند باب اول קל = פעل است ولی دارای شدت عمل

زیادتر است مثال: אֲנִי שׂוֹמֵר من می‌شکنم در باب اول קל = פעل

در دسته سوم פעل , אֲנִי מְשַׁבֵּר من خرد میکنم.

باب چهارم **פִּעַל** شکل مجهول باب سوم **פִּעַל** است که در آن کار به

شدت انجام پذیرفته است. مثال: **הַעֲצִים שִׁבְּרוּ** هیضم ها خرد شدند

تبصره- در باب های **פִּעַל** و **פָּעַל** اگر حرف تعریف **ה** سرفعل

زمان حال در آید بعد از **ה** در حرف بعد از آن (**הַגִּישׁ**) تشدید نمی آید،

مثال: **מְדַבֵּר**, **הַמְדַּבֵּר** . **מְדַבֵּר**, **הַמְדַּבֵּר** . **מְדַבְּרִים**, **הַמְדַּבְּרִים**

מְדַבְּרוֹת, **הַמְדַּבְּרוֹת** . **מְדַבֵּר**, **הַמְדַּבֵּר**

در باب پنجم **הַפְּעִיל** فاعل کار را برای شخص دیگری انجام میدهد و بعبارت

دیگر در این باب دو فاعل یافت میشود مثال: **הוּא מְדַלֵּק אֶת הַנֵּר**

او شمع را روشن میکند، در این مثال: می بینیم که هم او و هم کبریت (یا

امثال آن) هر دو فاعل میباشد ولی فاعل دوم یعنی کبریت در نظر شنونده،

بقدری مشخص است که لازم به ذکر آن نیست و در کلام بذکر فاعل اول که فاعل

اصلی است اکتفا میشود.

باب ششم **הַפְּעִיל** شکل مجهول باب پنجم **הַפְּעִיל** است که کاری به

وسیله دو فاعل انجام پذیرفته است :

مثال: **הַנֵּר הַדֶּלֶק** شمع (بوسیله کسی) روشن شد.

باب هفتم **הַתְּפִיל** بابی از افعال است که در آن فاعل و مفعول در

نفس یک شخص یا یک شیئی خلاصه میشود، بعبارت دیگر فاعل و مفعول یک نفر یا

یک شیئی است مثال:

הוּא הַתְּפִיל او (در حق خود) نماز خواند

הוּא הַתְּאֵבֵד او خودکشی کرد

اگر فعلی در یک باب لازم باشد ممکن است در باب دیگر متعدی شود مثال:

הַיָּלֵךְ שׁוֹכֵב بجه میخوابد (فعل لازم است) וְלִי הָאֵם מְשַׁכְּבָה
אֶת הַיָּלֵךְ ما در بجه را میخواباند (فعل متعدی است)

ممکن است یک فعل در یک باب معنی خود را دارا باشد ولی اگر در باب

دیگری آنرا صرف کنیم تغییر معنی بدهد مثال הוּא סוֹפֵר اومی شمارد
وְלִי הוּא מְסַפֵּר او حکایت میکند.

ممکن است یک فعل در یک باب بصورت عملی ساده و در باب دیگر به همان
معنی ولی عملی شدید صرف شود مثال :

הוּא גוֹרֵשׁ אֶת הָאִישׁ او آن مرد را بیرون میکند.
הוּא מְגַרֵשׁ אֶת אִשְׁמוֹ او زنش را با زور اخراج میکند (یا طلاق
میدهد)

گاهی فعلی در یک باب فاعل و در باب دیگر مفعول میشود، مثال :

הוּא סוֹגֵר אֶת הַדֶּלֶת او در را می بندد הַדֶּלֶת נִסְגְּרָה
در بسته شد.

43- دوم افعال از نظر سالم یا ناقص بودن و تعدد حروف و وضع آنها

تعداد حروف ریشه افعال در زبان عبری ثابت و از این حیث به سه گروه
دو حرف اصلی، سه حرف اصلی و چهار حرف اصلی تقسیم شده اند. مثال:
קָם , פָּתַח , צָלַץ ما هر کدام از گروه های دو حرفی و سه حرفی و چهار
حرفی را جداگانه مورد مطالعه قرار خواهیم داد.

44- افعال سالم פְּעָלִים שְׁלֵמִים

هرگاه در فعلی در تمام حالات صرف (زمان های گذشته ، آینده و حال و مرونهی و منفی و مصدر) تمام حروف ریشه باقی بماند و حتما "ملفوظ هم باشد آن فعل را فعل سالم گویند مثال: פָּחַד (فعل نوشتن) که در تمام حالات صرف سه حرف اصلی آن باقی می ماند و تلفظ میشود .

45- افعال ناقص פְּעָלִים חֲסֵרִים

هر فعلی که در هر مورد از حالات صرف یک یا دو حرف از حروف ریشه آن حذف یا غیر ملفوظ شود آن فعل را فعل ناقص میگویند مثال اول הוא קוֹנֶה , הם קוֹנִים که حرف ה در کلمه اول غیر ملفوظ و در کلمه دوم حذف شده است .

مثال دوم: אָנִי נוֹפֵל מִן מִי אֶפֶל من می افتم . من خواهم افتاد
در زبانهای دیگر افعالی نظیر این فعل را افعال بی قاعده گویند و صرف این گونه افعال را باید با تکرار وجود از هم یاد گرفت . زیرا صرف آنها تابع قاعده معینی نیست ولی در زبان عبری افعال ناقص گروه های خاصی از افعال را تشکیل میدهند که اگر صرف یک نمونه از هر گروه را یاد بگیریم میتوانیم افعال متعلق به آن گروه را از روی آن صرف کنیم مثال : فعل הוא שׁוֹחֵה اومی نوشد را میتوان از روی نمونه הוא קוֹנֶה صرف کرد .

46- حروف اضافه בִּכְלִמִּם בְּסִרְמָדִר

الف - حرف לَ سر مصدر در میآید که منظور فعل را بیان میکند مثال:

הוא לקח סֵפֶר . לָמָּה ? לָקָח בּוֹ .

گاهی که به زمان انجام کار اشاره میکنند مثال : **פְּשָׁנָה הַשְּׁלִישִׁית לְנִסְעוֹ**
 سومین سال مسافرتش .

ب - حرف که به زمان انجام کار اشاره میکنند مثال :

موقعی که خوراک میخورم کتاب میخوانم . **בְּאֶכְלִי אֲנִי קוֹרֵא בְּסֵפֶר .**

ج - حرف که حالت تقریب بوجود میآورد و معنی همینکه میدهد . مثال :

פָּצְאָתִי מִן הַבַּיִת אֶסְלֶפֶן אֵלַיָּךְ همینکه از خانه بیرون روم به تو
 تلفن میکنم .

د - حرف که یا **י** (خلاصه **מִן** = از) حالت برتری را نشان میدهد

مثال : **סוֹב לָלֶכֶת לְבֵית הָאֵל מְלָכָה לְבֵית הַמֶּשֶׁחָ** بخانه سوگوار
 رفتن بهتر از مهمانی رفتن .

حرف **כ** ممکن است سر مصدر در آید و حالت قطع کار را برساند مثال :

از خواندن خودداری کردم **חָדַלְתִּי מִקְרֹא** از ائیدن باز ایستادم .

הִיא עֹמְדָה מְלֻדָּת .

47- خصوصیات مشترک افعال

الف - هر گروه از افعال از نظر صرف با هم دیگر شبیه هستند ، بطوریکه اگر

یک نمونه از آن را صرف کنیم میتوانیم افعال دیگر آن گروه را مطابق آن
 نمونه صرف کنیم .

ب - کلیه افعال در هر باب یا گروهی که باشد در زمان حال اول شخص و

دوم شخص و سوم شخص مفردشان در حالت مذکر یک شکل و در حالت مؤنث شکل

دیگری دارند همینطور اول شخص و دوم شخص و سوم شخص جمع آنها در حال مذکر

یا مؤنث شکل یکسانی دارند مثال:

אֲנִי , אַתָּה , הוּא , אוֹכֵל . אֲנַחְנָה , אַתֶּם , הֵם , אוֹכְלִים
אֲנִי , אַתָּה , הִיא , אוֹכֶלֶת . אֲנַחְנָה , אַתֶּן , הֵן , אוֹכְלוֹת .
ج- بندرت افعالی وجود دارند که مثلاً "گذشته آنها دوزخ صرف میشود .

مثال : אֲנִי הַבֹּאֲתִי - אֲנִי הַבִּיאוֹתִי .

من آوردم

د- برای شناخت یک فعل کافی است که آنرا از روی مقایسه (وزن) -

بشناسیم . مثال ۱-

چون کلمه קָנָה خریدند از فعل קָנָה مشتق است لذا کلمه שָׁחָה نیز
از کلمه שָׁחָה مشتق است .

مثال ۲- چون مصدر קָנָה בָּא ל' לְקַנּוֹחַ میشود لذا مصدر שָׁחָה هم

بָּא ל' לְשַׁחֹחַ میشود .

ه- برای استفاده از فرهنگ لغات لازم است حروف اصلی فعل را شناخت
و آنرا در کتاب لغت از روی الفابت یافت و در آنجا معانی و صرف آنرا در باب
های گوناگون مورد مطالعه قرار داد .

و- اصولاً "در عبری مضارع ها مختلف و ماضی های گوناگون بکار نمیروند و
فقط از زمان حال و گذشته و آینده و امروزی و مصدر آن استفاده میشود .

ز- مع الوصف برای اینکه حال استمراری درست کنیم میتوانیم بـ
بکار بردن زمان حال فعل معین ^{بودن} . و زمان حال فعل مورد نظر آنرا درست

کنیم مثال : הֲלֹשְׁכֶם אוֹהֲבִים אֶת הַמּוֹרֶה שְׁלַכְּם אִם לֹא ?

آیا معلم خود را دوست می دارید یا خیر؟

صرف فعل معین بودن در زمان حال

مذکر יֵשֶׁנִי יֵשֶׁר יֵשֶׁנוּ יֵשֶׁנָה יֵשְׁכֶם יֵשְׁנָם .

مؤنث יֵשֶׁנִי יֵשֶׁר יֵשֶׁנָה יֵשְׁכֶן יֵשְׁנֶנּוּ .

برای ساختن فعل ماضی استمراری شکل گذشته فعل معین بودن را در

جلو زمان حال فعل مورد نظر می نویسیم مثال הָיִיתִי הוֹלֵךְ میرفتم .

سایر ماضی ها هم معمولاً "به کمک یک کلمه یا با توجه به سیاق مطلب مشخص میشود .

ماضی نقلی: הָיִיתִי אֲנִי זֶקֶנָהּ - הָיָה אֲנִי זֶקֶנִי .

ماضی التزامی : با کمک کلمات شرطی אם, כֵּן, הֲלוֹא و غیره بدست می آید .

ماضی بعید: בָּאֶשֶׁר (כִּשְׁ) אָמַח בָּאָתָּ , הָיִיתָ הָיָה אָמַר לָדַמְר

موقعی که تو آمدی او صحبت را تمام کرده بود .

49- صرف افعالی که سه حرف اصلی دارند در باب اول קל = פועל (حالت

فاعلیت ساده :

۱- صرف نمونه فعل سالم به تابلو شماره ۱ صفحه 81 مراجعه شود.

تبصره ۱- هرگاه فعلی عملی ارادی را بیان کنند در زمان حال به وزن $\text{XX}\dot{\text{X}}\text{X}$ در مفرد و $\text{X}\dot{\text{X}}\text{X}\text{X}$ در جمع است ولی اگر آن فعل عملی ارادی را بیان ننمایند وزن زمان حال آن فعل XXX یا XXXX خواهد بود. مثال:

من می‌نویسم $\dot{\text{A}}\dot{\text{N}}\dot{\text{I}} \text{ KOT} \text{H}$, $\dot{\text{A}}\dot{\text{N}}\text{CH} \text{H} \text{ KOT} \text{H}$ ما می‌نویسیم
 من خواب می‌روم $\dot{\text{A}}\dot{\text{N}}\dot{\text{I}} \text{ YSH}$, $\dot{\text{A}}\dot{\text{N}}\text{CH} \text{H} \text{ YSH}$ ما خواب می‌رویم
 تبصره ۲- اصولاً بخش دوم فعل امر جمع با اینکه بعد از شوا ی ساکن واقع شده است تشدید نمی‌گیرد مثال: $\text{E} \text{CH} \text{D}$, $\text{P} \text{CH} \text{B}$ (چون سیلاب بسته است)

50- طرز منفی کردن فعل در هر باب یا هر گروهی که باشد $\text{H} \text{P} \text{E} \text{L}$ $\text{P} \text{SH} \text{L} \text{H}$

با صرف کلمه $\dot{\text{A}}\dot{\text{I}}$ (صفحه ۲۳) زمان حال منفی میشود
 با کلمه $\text{L} \dot{\text{A}}$ زمان گذشته و آینده منفی میشود
 با حذف حرف K (یا تبدیل آن به H در بعضی از باب ها) فعل امر و
 با افزودن کلمه $\dot{\text{A}}\text{L}$ جلوفعل آینده فعل نهی بدست می‌آید، مثال:

$\dot{\text{A}}\dot{\text{I}} \text{N} \text{ H} \text{O} \text{L} \text{H} \text{ L} \text{B} \text{I} \text{T} \text{ H} \text{S} \text{P} \text{R}$
 $\text{L} \dot{\text{A}} \text{ H} \text{L} \text{K} \text{H} \text{I} \text{ L} \text{B} \text{I} \text{T} \text{ H} \text{S} \text{P} \text{R}$

לֹא אֵלֶךְ; לְבֵית הַסֵּפֶר
 אֶל מֶלֶךְ; לְבֵית הַסֵּפֶר .

51- گروه بندی افعال ناقص הַגְזֵרוֹת בַּפְעָלִים

تبصره - حرف اول هرفعلی را פ و حرف دوم هرفعلی را ע و حرف سوم هرفعلی را ל می نامند.

פ"א	گروه افعالی است که حرف اول آنها א باشد. مثال: אָכַל
פ"ה	تنها فعل הָלַךְ است
פ"י	گروه افعالی است که حرف اول آنها י باشد. יָשַׁב
פ"נ	گروه افعالی است که حرف اول آنها נ باشد. נָפַל
פ"ל	تنها فعل לָקַח است. לָקַח
ל"א	گروه افعالی است که حرف سوم آنها א باشد. קָרָא
ل"ה	گروه افعالی است که حرف سوم آنها ה باشد. קָנָה
ل"נ	گروه افعالی است که حرف سوم آنها נ باشد. קָמַן
ل"ת	گروه افعالی است که حرف سوم آنها ת باشد. קָבַח
פּפּהָלִים	گروه افعالی است که حرف دوم و سوم شان مشابه باشد. קָבַח
מִפְּפָהִים	گروه افعالی است که دو قاعده با هم شامل آنها باشد. נִשָּׂא

52- صرف افعال ناقصی که سه حرف اصلی دارند در باب اول קל = פָּעַל

(حالت فاعلیت ساده)

۱- صرف نمونه فعل פ"א در باب اول קל = פָּעַל

اصولا افعال این گروه مانند افعال سالم صرف میشوند و فقط بعضی

از آنها مانند: אָכַל , אָמַר , אָבַד , אָבָה , אָפָה .

مطابق تابلو شماره 2 صفحه 82 صرف میشوند.

۲- صرف فعل פ"ו در باب اول קל = פָּעַל به تابلو شماره 3 صفحه 83

فعل קָלַךְ: در زمان گذشته و آئینده مانند افعال سالم و درآینده

و امر مانند افعال פ"י صرف میشود.

۳- صرف نمونه فعل פ"י در باب اول קל = פָּעַל

این گروه فعلها دودسته اند. در دسته اول هرگاه ו' آن سکون بگیرد

(در آئینده و امر) حذف میشود. به تابلو شماره 4 صفحه 84 مراجعه شود.

در دسته دوم هرگاه ו' آن سکون بگیرد غیر ملفوظ میشود.

به تابلو شماره 5 صفحه 85 مراجعه شود.

۴- صرف نمونه فعل פ"ז در باب קל = פָּעַל

غالباً "حرف ז" در این فعلها وقتی علامت سکون بگیرد (در آئینده و امر

ونهی) حذف میشوند و در حرف بعد از آن تشدید میآید. به تابلو شماره 6

صفحه 86 مراجعه شود.

تبصره - در این فعلها اگر بعد از حرف ז حرف تشدید نا پذیر א"ה"ח"ע"ו"ر

باشد حرف ז حذف نمیشود و مانند افعال سالم صرف میشوند.

۵- صرف فعل פ"ל در باب קל = פָּעַל

در این گروه تنها فعل לָקַח وجود دارد. این فعل در زمان حال و

گذشته مانند افعال سالم و در آئینده و امر و نهی حرف اول آن (ל') حذف

میشود. אָקַח , תִּקַּח به تابلو شماره 7 صفحه 87

۶- صرف نمونه فعل ל"א در باب קל = פָּעַל

به تابلو شماره 8 صفحه 88 مراجعه شود.

۷- صرف نمونه فعل ל"ה در باب קל = פִּעַל

به تابلو شماره 9 صفحه 89 مراجعه شود.

بطوریکه مشاهده میشود قبل از حرف ה, י مییابد. (غیر از فعل امر والت اضافه که بجای י, י میگذاریم. مثال: אֲנִי קוֹנֶה, אֲנִי אֶקְנֶה. ولی در امر יִקְנֶה و در اضافه קוֹנֶה שְׁמִים וְאַרְצִי.

تبصره - افعال ל"ה که در حرف ה آنها تشدید است مانند فعلهای

גָּבַהּ, פָּמַח, נָגַח, תָּמַח طبق نمونه افعال سالم صرف

میشوند و در حالت صرف هرگاه حرف ה غیر ملفوظ واقع شود

در دل آن نقطه میگذاریم تا ملفوظ شود. אֲנִי שׁוֹחֵה, אֲנִי נוֹגֵחַ.

۸- صرف نمونه فعل ל"ו در باب קל = פִּעַל

افعال این گروه طبق نمونه افعال سالم صرف میشوند، و فقط وقتی

حرف سوم (ו) جلو حرف مشابه (ضمیر) قرار میگیرد حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید گذاشته میشود. به تابلو شماره 10 صفحه 90 مراجعه شود

۹- صرف نمونه فعل ל"ח در باب קל = פִּעַל

افعال این گروه طبق نمونه افعال سالم صرف میشوند و فقط وقتی

حرف سوم (ח) جلو حرف مشابه (ضمیر) قرار میگیرد حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید گذاشته میشود.

به تابلو شماره 11 صفحه 91 مراجعه شود.

۱۰- صرف نمونه فعل פִּהּוּלִים (افعالی که دو حرف آخر آنها مشابه است) در باب

קל = פִּעַל. به تابلو شماره 12 صفحه 92 مراجعه شود.

۱۱- صرف نمونه فعل מְפַפִּים (افعالی که دو قاعده شامل آنها میشود)،

در باب קל = פִּעַל. به تابلو شماره 13 صفحه 93 مراجعه شود.

53- صرف نمونه افعالی که سه حرف اصلی دارند در باب دوم פָּעַל

(حالت مجهول اول = مجهول ساده)

۱- صرف نمونه فعل سالم در باب פָּעַל

به تابلو شماره 14 صفحه 94 مراجعه شود.

علامت مجهول در این باب حرف כ است که جلوفعل نوشته میشود و اگر این כ علامت כ بگیرد (در آئینده و امر در صورتیکه وجود داشته باشد - به تبصره ۱ زیر مراجعه شود) حرف כ حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید میآید و اگر حرف بعد از آن تشدید ناپذیر $\text{א}^{\text{ה}} \text{ח}^{\text{ע}} \text{ו}^{\text{ר}}$ باشد حرکت کوچک כ به حرکت بزرگ مبدل شود. به تابلو شماره 39 صفحه 169 مراجعه شود.

تبصره ۱- افعال مجهول فعل امر ندارند ولی اگر فعلی ظاهراً "بصورت مجهول صرف شود و معنی آن بصورت فعل معلوم باشد چنین فعلی امر هم دارد. مثال فارسی: بلند شو - خارج میشود - وارد شد - که با کلمه شدن علامت مجهول در فارسی همراه است ولی مفهوم آنها بایست، بیرون میرود، داخل آمد، میباشد و فعل معلوم است.

تبصره ۲- افعال لازم در باب مجهول صرف نمیشوند.

تبصره ۳- فعل امر در این باب با عوض کردن כ با حرف ק از فعل آئینده، و فعل نهی با افزودن کلمه אל در جلوفعل آئینده بدست میآید.

۲- صرف نمونه فعل פ"א در باب مجهول פָּעַל

این فعل مانند افعال سالم صرف میشود ولی حرکت כ ، פ است.

به تابلو شماره 15 صفحه 95 مراجعه شود.

۳- صرف نمونه فعل פ"י در باب مجهول נִפְעַל
در این باب حرف ' از تمام افعال این گروه به ו یا ז تبدیل
میشود.

به تابلو شماره 16 صفحه 96 مراجعه شود.

۴- صرف نمونه فعل פ"ע در باب مجهول נִפְעַל
افعال این گروه در حالت مجهول بصورت فعل سالم صرف میشود ولی
حرف مشا به حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید میآید.

به تابلو شماره 17 صفحه 97 مراجعه شود.

تبصره- اگر حرف بعد از ' تشدید ناپذیر א"ה"ח"ע"ו"ב"ה" باشد، حرف ' حذف نمیشود.

۵- صرف نمونه فعل ל"א در باب مجهول נִפְעַל

به تابلو شماره 18 صفحه 98 مراجعه شود

۶- صرف نمونه فعل ל"ה در باب مجهول נִפְעַל

به تابلو شماره 19 صفحه 99 مراجعه شود.

۷- صرف نمونه فعل ל"ו در باب مجهول נִפְעַל

افعال این گروه مانند افعال سالم صرف میشود فقط حرف ' جلو حرف

مشابه حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید میآید.

به تابلو شماره 20 صفحه 100 مراجعه شود.

تبصره- افعالی مانند הִבֵּן که در حرف ה تشدید دارند کما "ملا" مانند

افعال سالم صرف میشود.

- ۸- صرف نمونه فعل ל"ח در باب مجهول נִפְעַל
 افعال این گروه مانند افعال سالم صرف میشود فقط ת جلوه حرف مشابه
 حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید مییابد.
 به تابلو شماره 21 صفحه 101 مراجعه شود.
- ۹- صرف نمونه فعل נִפְעַלִים (افعالی که دو حرف آخر آن مشابه است) در باب
 مجهول נִפְעַל.
 به تابلو شماره 22 صفحه 102 مراجعه شود.
- ۱۰- صرف نمونه فعل מִרְפָּדִים (افعالی که دو قاعده شامل آنها میشود).
 در باب مجهول נִפְעַל
 به تابلو شماره 23 صفحه 103 مراجعه شود.

54- صرف نمونه افعالی که سه حرف اصلی دارند در باب سوم פֿעל (حالت

فاعلیت شدید)

تبصره ۱- در این باب بعد از حرف تعریف ה' سرفعل زمان حال تشدید نمی آید. مثال הַמְדִּיר

تبصره ۲- در این باب فعل امر با حذف حرف ה' از فعل آینده و فعل نهی با افزودن کلمه אַל قبل از فعل آینده بدست می آید.

۱- صرف نمونه فعل سالم در باب سوم פֿעל
به تابلو شماره 24 صفحه 104 مراجعه شود.

۲- صرف فعل פ"א در باب سوم פֿעל
افعال این گروه کا ملا" مانند افعال سالم صرف میشوند.
به تابلو شماره 25 صفحه 105 مراجعه شود.

۳- صرف فعل פ"ה در باب سوم פֿעל
به تابلو شماره 26 صفحه 106 مراجعه شود.

۴- صرف نمونه فعل פ"י در باب سوم פֿעל
افعال این گروه کا ملا" مانند افعال سالم صرف میشوند.
به تابلو شماره 27 صفحه 107 مراجعه شود.

۵: صرف نمونه فعل פ"ג در باب سوم פֿעל
افعال این گروه کا ملا" مانند افعال سالم صرف میشوند.
28 صفحه 108 مراجعه شود.

ל"א در باب سوم פֿעל
29 صفحه 109 مراجعه شود.

۷- صرف نمونه فعل ל"ה در باب سوم פָּעַל

به تابلو شماره 30 صفحه 110 مراجعه شود.

تبصره - مشاهده میشود که حرکت قبل از حرف ה, כ, است با استثنای فعل

امروا ضافه مثال : אֲנִי מְכַפֵּה מן خا موش میکنم , מְכַפֵּה خا موش کن.

מְכַפֵּה-אֵשׁ خا موش کننده آتش یا آتش نشانی .

۸- صرف نمونه فعل ל"ו در باب سوم פָּעַל

افعال این گروه مانند افعال سالم صرف میشود فقط כ' جلوه حرف مشابه

حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید مییابد .

به تابلو شماره 31 صفحه 111 مراجعه شود.

۹- صرف نمونه فعل ל"ח در باب سوم פָּעַל

افعال این گروه مانند افعال سالم صرف میشود فقط כ' جلوه حرف مشابه

حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید مییابد .

به تابلو شماره 32 صفحه 112 مراجعه شود.

۱۰- صرف نمونه فعل פָּפַלִּים (افعالی که دو حرف آخرشان مشابه است)

در باب سوم פָּעַל . این افعال بصورت فعل سالم صرف میشود

به تابلو شماره 33 صفحه 113 مراجعه شود.

۱۱- صرف نمونه فعل מְכַפֵּה אֵשׁ افعالی که دو قاعده شامل آنها میشود) در باب

سوم פָּעַל به تابلو شماره 34 صفحه 114 مراجعه شود.

فصل دوازدهم

55- صرف نمونه افعالی که سه حرف اصلی دارند در باب چهارم פעל(حالت مجهول دوم)

تبصره- در این باب بعد از حرف تعریف ה' صرف فعل زمان حال تشدید

نمی آید مثال: הַמְדַּבֵּר .

۱- نمونه صرف فعل سالم در باب چهارم פעל

به تابلو شماره 35 صفحه 115 مراجعه شود.

۲- صرف نمونه فعل פ"א در باب چهارم פעל

این گروه افعال مانند افعال سالم صرف میشوند:

به تابلو شماره 36 صفحه 116 مراجعه شود.

۳- صرف نمونه فعل פ"י در باب چهارم פעל

افعال این گروه مانند افعال سالم صرف میشوند.

به تابلو شماره 37 صفحه 117 مراجعه شود.

۴- صرف نمونه فعل פ"נ در باب چهارم פעל

افعال این گروه مانند افعال سالم صرف میشوند.

به تابلو شماره 38 صفحه 118 مراجعه شود.

۵- صرف نمونه فعل פ"ל در باب چهارم פעל

به تابلو شماره 39 صفحه 119 مراجعه شود.

۶- صرف نمونه فعل פ"ה در باب چهارم פעל

به تابلو شماره 40 صفحه 120 مراجعه شود.

تبصره - مشاهده میشود که حرکت قبل از ה, ן است با متثنای حالت

اضافه. مثال : הָהָר הַמְּכֻסָּה שֶׁלֹּג کوه پوشیده شده از برف

۷- صرف نمونه فعل ל"ג در باب چهارم פָּעַל

افعال این گروه مانند افعال سالم صرف میشود فقط حرف ג' جلوه حرف

مشابه حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید میآید.

به تابلو شماره 41 صفحه 121 مراجعه شود.

۸- صرف نمونه فعل ל"ת در باب چهارم פָּעַל

افعال این گروه مانند افعال سالم صرف میشود فقط حرف ת' جلوه حرف

مشابه حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید میآید.

به تابلو شماره 42 صفحه 122 مراجعه شود.

۹- صرف نمونه فعل פָּהָלִים (افعالی که دو حرف آخرشان مشابه است) در باب

چهارم פָּעַל

به تابلو شماره 43 صفحه 123 مراجعه شود.

۱۰- صرف نمونه فعل מְפַדִּים (افعالی که دو قاعده شامل آنها میشود)، در

باب چهارم פָּעַל

به تابلو شماره 44 صفحه 124 مراجعه شود.

56- صرف نمونه افعالی که سه حرف اصلی دارند در باب پنجم הִפְעִיל

(حالت فا علیت - دوا فع)

۱- صرف نمونه فعل سالم در باب پنجم הִפְעִיל

به تابلو شماره 45 صفحه 125 مراجعه شود

در این باب فعل امر با معاوضه حرف ה' از فعل آینده با حرف ה' و فعل

نهی با افزودن کلمه אַל جلوفعل آینده بدست می آید.

۲- صرف نمونه فعل פ"א در باب پنجم הִפְעִיל

به تابلو شماره 46 صفحه 126 مراجعه شود.

۳- صرف فعل פ"ה در باب پنجم הִפְעִיל

به تابلو شماره 47 صفحه 127 مراجعه شود.

در این حالت صرف حرف ה' به ו' مبدل میشود.

۴- صرف نمونه فعل פ"י در باب پنجم הִפְעִיל

در این حالت صرف حرف י' به ו' مبدل میشود.

به تابلو شماره 48 صفحه 128 مراجعه شود.

۵- صرف نمونه فعل פ"ג در باب پنجم הִפְעִיל

به تابلو شماره 49 صفحه 129 مراجعه شود.

چون حرف ג' دائما "در این حالت صرف ساکن است حذف میشود و در حرف

بعد از آن تشدید می آید.

تبصره- اگر حرف بعد از ג' (حرف دوم اصلی فعل) تشدید نا پذیر (א"ה)

ח"ע"ג) باشد حرف ג' حذف نمی شود و مانند افعال سالم صرف میشود.

عـ صرف نمونه فعل ל"א در باب پنجم הִפְעִיל
به تابلو شماره 50 صفحه 130 مراجعه شود.

۷- صرف نمونه فعل ל"ה در باب پنجم הִפְעִיל
به تابلو شماره 51 صفحه 131 مراجعه شود.

تبصره ۱- مشاهده میشود که حرکت فعل از ה, x است بآستثنای فعل امر

و اضافه. مثال: אֲנִי מְשַׁקָּה, הַשֶּׁקָה, מְשַׁקָּה-מִים.

مشروب کننده از آب.

تبصره ۲- افعالی که در حرف ה آنها تشدید دارد مانند افعال سالم

صرف میشود مثال: אֲנִי מְגַמְּיָה, הַגְמַהּ מִי, אֲגַמְּיָה.

۸- صرف نمونه فعل ל"ג در باب پنجم הִפְעִיל

افعال این گروه مانند افعال سالم صرف میشود فقط حرف ג' جلو حرف

مشابه حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید میآید.

به تابلو شماره 52 صفحه 132 مراجعه شود.

۹- صرف نمونه فعل ל"ח در باب پنجم הִפְעִיל

افعال این گروه مانند افعال سالم حذف میشود فقط حرف ח' جلو

حرف مشابه حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید میآید.

به تابلو شماره 53 صفحه 133 مراجعه شود.

۱۰- صرف نمونه فعل פִּפְּהִילִים (افعالی که دو حرف آخر آنها مشابه است) در باب

پنجم הִפְעִיל.

به تابلو شماره 54 صفحه 134 مراجعه شود.

۱۱- صرف نمونه فعل **מְרַבֵּי** (افعالی که دو قاعده شامل آنها میشود) در

باب پنجم **הפעיל**.

به تا بلو شماره 55 صفحه 135 مراجعه شود.

فصل چهاردهم

57- صرف نمونه افعالی که سه حرف اصلی دارند در باب ششم **הפעיל** (حالت

مجهول سوم که بوسیله دو قاعده انجام شده است:

۱- تبصره - حرف قبل از ریشه در حالت صرف معمولاً "دارای یکی از حرکات

ذیل خواهد بود:

الف - **ה** جلوسه حرفی هائی که حرف اول آنها تشدید پذیر باشد، مثال

הקדש

ب - **הו** جلوا افعالی که دو حرف اصلی دارند و در جلوا افعالی که دو حرف

آخر آنها مشابه است و افعال **פ"י**

مثال: **הניקם** (از **קם**)، **הניסב** (از **סב**)، **הניד** (از **יד**) .

ج - **ה** (ه) جلوا افعالی که حرف اول ریشه آنها تشدید نا پذیر **א"ה"ע**

با **בגד כפת** باشد. مثال: **האכל**، **העמד**. **הכלם**

تبصره - جلوا افعالی که حرف ریشه آنها **ח** یا **ר** باشد حرف **ה**، **ה**

بکار برده شده است مثال: **החזק**، **החרב**، **הרעל**، **הרעל** .

۲- صرف نمونه فعل سالم در باب ششم: **הפעיל**

به تا بلو شماره 56 صفحه 136 مراجعه شود.

۳- صرف نمونه فعل פ"א در باب ششم הפעל

به تابلو شماره 57 صفحه 137 مراجعه شود.

۴- صرف نمونه فعل פ"י در باب ششم הפעל

به تابلو شماره 58 صفحه 138 مراجعه شود.

تبصره - حرف ו' به ה مبدل شده است.

۵- صرف نمونه فعل פ"ד در باب ششم הפעל

به تابلو شماره 59 صفحه 139 مراجعه شود.

تبصره ۱- چون حرف ו' دائما " در این حالت صرف ساکن است حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید میآید.

تبصره ۲- اگر حرف بعد از ו' (حرف دوم اصلی فعل) تشدید نا پذیر

(א'ה'ח'ע'ר') باشد حرف ו' حذف نمیشود و مانند افعال سالم صرف

میشود.

۶- صرف نمونه فعل ל"א در باب ششم הפעל

به تابلو شماره 60 صفحه 140 مراجعه شود.

۷- صرف نمونه فعل ל"ה در باب ششم הפעל

به تابلو شماره 61 صفحه 141 مراجعه شود.

۸- صرف نمونه فعل ל"ד در باب ششم הפעל

افعال این گروه مانند افعال سالم صرف میشوند فقط حرف ו' جلو حرف

مشابه حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید میآید. به تابلو شماره 62

صفحه 142 مراجعه شود.

۹ - صرف نمونه فعل ל"ח در باب ششم הַפְעֵל

افعال این گروه مانند افعال سالم صرف میشود فقط حرف ח جلو حرف مشابه حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید مییابد.

به تابلو شماره 63 صفحه 143 مراجعه شود.

۱۰ - صرف نمونه فعل פָּהַלִים (افعالی که دو حرف آخر آنها مشابه است)

در باب ششم הַפְעֵל

به تابلو شماره 64 صفحه 144 مراجعه شود

۱۱ - صرف نمونه فعل מַפְחִים فعالی که دو قاعده شامل حال آنها میشود)

در باب ششم הַפְעֵל

به تابلو شماره 65 صفحه 145 مراجعه شود

58- صرف نمونه افعالی که سه حرف اصلی دارند در باب هفتم הִתְפַּעֵל

(فا عل و مفعول یک شخص یا یک شیئی)

تبصره - در این باب :

الف - هرگاه حرف اول ریشه فعل از حروف שׁ, שׁ, שׁ باشد جایش با حرف ת قبل از ریشه عوض میشود.

مثال: שָׁמַח -- לְהַשְׂמִיחַ ولی לְהַתְשִׁיחַ درست نیست.

ب - هرگاه حرف اول ریشه فعل צ باشد جایش با حرف ת قبل از ریشه عوض میشود. ضمناً "این ת تبدیل به ס میگردد مثال: צָעַר מִצְטָעֵר ولی מִתְצָעֵר یا מִצְתָּעֵר درست نیست.

ج - هرگاه حرف اول ریشه فعل ז باشد جایش با حرف ת قبل از ریشه عوض میشود ضمناً "این ת به ד مبدل میشود. مثال: זָמַן מִזְדַּמֵּן ولی מִתְזַמֵּן درست نیست.

د - هرگاه حرف اول ریشه فعل ס باشد در این صورت حرف ת قبل از ریشه بکلی حذف میشود و در حرف ס تشدید میآید. مثال: סָהַר מִסְהָר بجای מִתְסָהַר ولی מִתְסָהַר درست نیست.

ه - هرگاه فعلی داشته باشیم که جنبه مفعولی آن بیش از جنبه فاعلی آن باشد در این صورت فقط در زمان گذشته بجای הָת قبل از ریشه נָת نوشته میشود. مثال: הִתְמַלֵּא נִתְמַלֵּא

و - فعلی که در این باب با معاوضه הָ با حرف ת از فعل آینده و فعل نهی بجا افزودن אֵל قبل از فعل آینده بدست میآید.

- ۱- صرف نمونه فعل سالم در باب هفتم **התפעל**
به تابلو شماره 66 صفحه 146 مراجعه شود.
 - ۲- صرف نمونه فعل פ"א در باب هفتم **התפעל**
ما ننذا فعال سالم صرف میشود.
به تابلو شماره 67 صفحه 147 مراجعه شود.
 - ۳- صرف فعل פ"ה در باب هفتم **התפעל**
به تابلو شماره 68 صفحه 148 مراجعه شود.
 - ۴- صرف نمونه فعل פ"י در باب هفتم **התפעל**
ما ننדفعל سالم صرف میشود.
به تابلو شماره 69 صفحه 149 مراجعه شود.
 - ۵- صرف نمونه فعل פ"נ در باب هفتم **התפעל**
ما ننדفعל سالم صرف میشود.
به تابلو شماره 70 صفحه 150 مراجعه شود.
 - ۶- صرف نمونه فعل ל"א در باب هفتم **התפעל**
به تابلو شماره 71 صفحه 151 مراجعه شود.
 - ۷- صرف نمونه فعل ל"ה در باب هفتم **התפעל**
به تابلو شماره 72 صفحه 152 مراجعه شود.
- تبصره - مشاهده میشود که حرکت قبل از ה, ך است به استثنای فعل امرو
اضافه. مثال: אָנִי מְחַפֵּנָה, אָנִי אֶחַפֵּנָה ولی در امر **הִתְחַפֵּנָה**
מְחַפֵּנָה.

۸- صرف فعل نمونه ל"נ در باب هفتم הַתְּפַעַל

به تابلو شماره 73 صفحه 153 مراجعه شود.

افعال این گروه مانند افعال سالم صرف میشوند فقط حرف נ' جلو حرف

مشابه حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید میآید.

۹- صرف فعل نمونه ל"ת در باب هفتم הַתְּפַעַל

به تابلو شماره 74 صفحه 154 مراجعه شود.

افعال این گروه مانند افعال سالم صرف میشوند فقط حرف ת' جلو

حرف مشابه حذف میشود و در حرف بعد از آن تشدید میآید.

۱۰- صرف نمونه فعل פָּתַחְלִים (افعالی که دو حرف آخر آنها مشابه است) در

باب هفتم הַתְּפַעַל

به تابلو شماره 75 صفحه 155 مراجعه شود.

۱۱- صرف نمونه فعل מִכְרָכִים (افعالی که دو قاعده شامل آنها میشود) در

باب هفتم הַתְּפַעַל

به تابلو شماره 76 صفحه 156 مراجعه شود.

فصل شانزدهم

59- افعال دو حرفی: ע"ו - ע"י

۱- افعالی که دو حرف اصلی دارند به سه شکل زیر دیده میشوند و چون حالت صرف آنها مشابه است و از طرفی صدای آنها به شکل ע"ו و ע"י و ע"י هستند. اینگونه فعل ها افعال دو حرفی یا افعال یک سیلابی یا افعال ע"ו و ע"י (افعالی که در وسط حرف ו یا י دارند) نامیده میشوند. مثال

60- ۲- صرف نمونه فعل ע"ו-ע"י یا دو حرفی در باب اول ע"ו=ע"י (فاعلیت)

ساده () :

به تابلوهای شماره 77 صفحه 157 و

شماره 78 صفحه 158 و

شماره 79 صفحه 159 مراجعه شود.

۳- صرف نمونه فعل ע"ו - ע"י یا دو حرفی در باب ע"ו=ע"י (مجهول اول)

مجهول ساده ()

به تابلو شماره 80 صفحه 160 مراجعه شود.

۴- صرف نمونه افعال ע"ו - ע"י یا دو حرفی در باب ע"ו=ע"י (حالت

فاعلیت شدید)

در این حالت صرف برای هر سه شکل بعد از حرف اول حرکت ע"ו میگذاریم

و حرف دوم را مضاعف میکنیم.

مثال: קוּמם (از קום) , מוּסם (از מום) , שוּרר (از שיר)

تبصره ۱- با مقایسه افعال سه حرفی و دو حرفی در باب سوم **פועל** مشاهده میشود که سه حرفی ها بوزن **xxx** و دو حرفی ها بوزن **xxix** است که حرکت **י** بعد از حرف اول معرف فعل های دو حرفی است و سه حرفی ها هرگز بعد از حرف اول **י** ندارند.

به تابلو شماره 81 صفحه 161 مراجعه شود.

تبصره ۲- گفته میشود با افزودن حرف **י** به فعل های دو حرفی به عنوان حرف دوم ریشه نیز فعلی سه حرفی درست میشود.

مثال : از **קדם** **קיים** **ואז** **בז** **זיץ** .

هـ- صرف نمونه افعال **ע"י - ע"י** یا دو حرفی ها در باب چهارم **פועל**
(حالت مجهول شدید) :

به تابلو شماره 82 صفحه 162 مراجعه شود.

تبصره ۱- این قسمت را با قسمت قبلی شماره ۴ مقایسه کنید.

تبصره ۲- گفته میشود با افزودن حرف **י** به عنوان حرف دوم ریشه فعل

سه حرفی درست میشود مثال : **קיים** , **זיץ** .

و- صرف نمونه افعال **ע"י - ע"י** یا دو حرفی ها در باب پنجم **הפעיל**
(حالت فاعلیت - دوا فعلى)

افعال این گروه در زمان حال و آینده و امرونی به یک طریق و

در زمان گذشته به دو طریق صرف میشود.

مثال **הבאתי** **הביאתי**

به تابلو شماره 83 صفحه 163 | مراجعه شود.

۷- صرف نمونه افعال ע"ן-ע"י یا دو حرفی ها در باب ششم הפעל

(حالت مجهول سوم که به وسیله دو فاعل عمل انجام شده است)

به تابلو شماره 84 صفحه 164 مراجعه شود.

۸- صرف نمونه افعال ע"ן-ע"י یا دو حرفی ها در باب هفتم התפעל

(فاعل ومفعول یک شخص یا شیء)

به تابلو شماره 85 صفحه 165 مراجعه شود.

به تبصره افعالی که سه حرف اصلی دارند در باب התפעל تحت شماره

۶۱ مراجعه شود.

61- فصل - افعال چهار حرفی: מְרַבְּעִים

۱- تبصره - باید دانست که افعال چهار حرفی فقط در باب های **פָּעַל** و **פָּעַל, הִתְפַּעֵל** صرف میشود. بطور کلی افعال چهار حرفی عیناً " مطابق افعال سه حرفی سالم در باب های **פָּעַל, פָּעַל, הִתְפַּעֵל** صرف میشوند با این تفاوت که حرف دوم چهار حرفی ها در تمام حالات صرف دائماً " ساکن است. به عبارت دیگر حرف اول افعال چهار حرفی به جای حرف اول افعال سه حرفی و حرف سوم افعال چهار حرفی به جای حرف دوم افعال سه حرفی و حرف چهارم افعال چهار حرفی به جای حرف سوم افعال سه حرفی منظور و نقطه گذاری میشود.

62- مثال: פָּעַל פָּעַל

۲- صرف نمونه افعالی که چهار حرف اصلی دارند **מְרַבְּעִים** در باب سوم **פָּעַל** (حالت فاعلیت شدید)

به تابلو شماره 86 صفحه 166 مراجعه شود.

تبصره - به تبصره های افعال سه حرفی در باب **פָּעַל** تحت شماره 54

صفحه 52 مراجعه شود.

۳- صرف نمونه افعالی که چهار حرف اصلی دارند **מְרַבְּעִים** در باب چهارم **פָּעַל** (حالت مجهول دوم مجهول شدید)

به تابلو شماره 87 صفحه 167 مراجعه شود.

۴- صرف نمونه افعالی که چهار حرف اصلی دارند **מְרַבְּעִים** در باب هفتم

הִתְפַּעֵל (فاعل و مفعول یک شخص یا یک شیء)

به تابلو شماره 88 صفحه 168 مراجعه شود.

به تبصره افعالی که سه حرف اصلی دارند در باب **התפעל** تحت شماره 58

صفحه 61 مراجعه شود.

63- فصل هیجدهم فعل بودن و خواص آن :

- ۱- این فعل در زمان حال مستتر است مثال : **אני מורה** .
من معلم هستم بطور کلی هر جمله ای که فعل ندارد فعل بودن در یکی از
زمانها در آن مستتر است .
- ۲- اگر لازم باشد که فعل بودن در زمان حال صرف شود صرف آن اینطور است .

ישני = אני ה'ה=ה'יה	من هستم	ישני = אני ה'ה=ה'יה
ישך = אמה	تو هستی	ישך = אמה
ישנו = הוא	او هست	ישנו = הוא
ישנו = אנחנו ה'ים=ה'ים	ما هستیم	ישנו = אנחנו ה'ים=ה'ים
ישכם = אחם	شما هستید	ישכם = אחם
ישנם = הם	آنها هستند	ישנם = הם

مثال : مردمی هستند که ورزش را دوست دارند **ישנם אנשים האוהבים**
ספורט.

- ۳- فعل بودن در زمان حال بین دو اسم نمیتواند مستقرا باشد و در این صورت
به جای زمان حال فعل بودن از ضمایر فاعلی استفاده میشود .

مثال : **יוד הוא מורה** .
שמעון ילוי הם אחים .
שרה היא אשת אברהם ;
לאה ורחל הן פנות לבן .

اگر در مذاکرات چندین بار فعل بودن در زمان های گوناگون لازم باشد از آن فاکتور گرفته میشود بدین معنی که اگر سیاق سخن در زمان گذشته باشد یک بار فعل گذشته را نوشته در دفعات بعد بصورت مستتر از آن استفاده - میشود (همینطور اگر سیاق سخن در زمان ریکر باشد). مثال :

וּבְשֵׁחוֹן הַפִּיזָה הָיָה אִישׁ וְשֵׁמוֹ מְרֹדְכִי (וְשֵׁמוֹ הָיָה מְרֹדְכִי).
 וְלוֹ (וְלוֹ הָיָה) בַּת דָּוִד וְשֵׁמָּה אֶסְתֵּר (וְשֵׁמָּה הָיָה אֶסְתֵּר) .
 וְהָיָה גֵרָה (וְהָיָה הָיָה גֵרָה) בְּבֵיתוֹ . וְאֶסְתֵּר יְתוֹמָה
 (וְאֶסְתֵּר הָיָה יְתוֹמָה) .

تبصره - آه، تها، یه، نه، خلاصه آه، تها، یه، نه، است
 64- فعل نوزدهم صرف فعل داشتن :

۱- مصدر فعل داشتن از مصدر فعل بودن הָיָה بعلاوه حرف اضافه ל'

درست میشود .

۲- برای صرف این فعل با ید فعل הָיָה بودن را از حیث مذکریا مؤنث و مفرد و جمع با ملک مطابق دهیم و صرف حرف اضافه ל' را هم از حیث مذکر و مؤنث و مفرد و جمع به مالک ، مطابق دهیم .

برای صرف فعل הָיָה به تابلو شماره 63 صفحه 68 مراجعه شود .

مثال: הָיָה לו' (= לְדוֹד הָיָה) עָפְרוֹן .
 او داشت - دا ویدمدادی داشت .

در این جمله چون ملک یعنی עָפְרוֹן مذکر است فعل مذکر הָיָה (ونه הָיָה) بکار رفته است و چون مالک مذکر است صرف حرف اضافه ל' کلمه לו' مذکر است (ל' غلط است) .

۳- مثال ۲: פְּעוֹד שָׁנָה , דָּוִד נִרְחַל - יֵהִיָּה לָהֶם (יֵהִיָּה

דָּוִד נִרְחַל) יֵלֵךְ سال دیگر و اویدورا حل یکپسربچه خواهند داشت .

در این مثال فعل יֵהִיָּה مربوط به יֵלֵךְ است و با آن مطابقت میکند

ولی לָהֶם مربوط به داوید و ایدورا حل است بنا بر این جمع و مذکر می باشد .

تبصره - به تبصره سوم قاعده جمع بستن صفحه 17 مراجعه شود .

۴- مثال ۳: יֵשׁ לִי שְׁנֵי יְלָדִים , לִי שְׁנֵי יְלָדִים , לְדָוִד

שְׁנֵי יְלָדִים .

در این حالت چون فعل بودن در زمان حال صرف میشود میتوان از کلمه

استفاده کرد یا جمله را بدون فعل بکار برد .

تبصره - بطوریکه در صرف فعل بودن تحت شماره 63 - صفحه 68 -

دیدیم اصولاً "زمان حال فعل بودن مستتر است مثال :

אֲנִי דָּוִד מֵן דָּאוִיד הֵסֵם וְאֵין דְּרִמּוֹרֵתִי אֵסֵת כִּהְיֵה פְּעִלִי

نداشته باشد .

65- فصل نهم - رعایت ادب در صحبت :

۱- استفاده از تن صدا

۲- استفاده از مصدر با لایه جای فعل امر לִשְׁכַּח بنشینید.

۳- استفاده از فعل آینده بجای فعل امر תִּשָּׁב بنشینید.

۴- استفاده از شخص سوم مفرد بجای فعل امر יֵשֵׁב بنشینید.

۵- استفاده از شخص سوم جمع بجای فعل امر יֵשְׁבוּ بنشینید.

۶- استفاده از کلمه های פְּבֻדָּה, נָא, אֲנִי با مصدر یا با فعل سوم

شخص.

مثال : פְּבֻדָּה לִשְׁכַּח, נָא לִשְׁכַּח, אֲנִי מְכַמֵּב לִי, נָא יִזְכֹּר אוֹתִי

۷- استفاده از کلمه های פְּבֻדָּה حضرت عالی, הָאֲדוֹן יָא אֲדוֹנִי

آقا, הַגִּבְרָת خانم. مثال :

حضرت عالی به من فرمودید.

آقایم چه فرمودند ؟

نام جناب عالی چیست ؟

خانم کجا تشریف میبرید

פְּבֻדָּה לִי מה אמר אֲדוֹנִי ?

מה שם הָאֲדוֹן ?

לאן הולכת הַגִּבְרָת ?

פְּבֻדָּה הָאֲדוֹן - פְּבֻדָּה הַמְּנַהֵל ! جناب آقای جناب مدیر

פְּבֻדָּה הַמּוֹרָה ! הַסֵּלֶפוֹן קוֹרָא לוֹ جناب معلم تلفن شما را میخواهد

فصل بیست و یک

66- جملات شرطی משפט תנאי

۱- جمله شرطی در زمان گذشته

الف - جمله شرطی مثبت

לו מצאתי עבודה

اگر کار پیدا میکردم

لو קבלתי סרטי פיקס

اگر گواهی نامه ام را میگرفتم

جمله نتیجه

הייתי עובד .

کار میکردم

הייתי נוסע למולדתی .

به زادگاه خود میرفتم

ب - جمله شرطی منفی

לו לי (لو לא) עבדתי

اگر کار نکرده بودم

לו לי (لو לא) בקشתי

اگر خواهش نکرده بودم

לא הייתי שוכר דירה .

آپارتمان اجاره نمیکردم

לא הייתי מוצא עבודה .

کار پیدا نمیکردم

قاعده - جمله شرطی در گذشته در حالت مثبت با کلمه לו . و فعل گذشته

شروع میشود و در جمله نتیجه از فعل گذشته استمراری استفاده میشود .

در حالت منفی با کلمه לו לי یا לו לא . و فعل گذشته شروع میشود و در

جمله نتیجه از فعل گذشته استمراری منفی استفاده میشود .

۲- جمله شرطی در زمان آینده :

الف - جمله شرطی مثبت

אם אמצא עבודה

اگر کار پیدا کنم

אם אקבל סרטיפיקט

اگر گواهی نامه ام را بگیرم

جمله نتیجه

אעבד .

کار خواهم کرد

אסע אל מולדתי

به زادگاه خود خواهم رفت

ب - جمله شرطی منفی

אם לא אעבד

اگر کار نکنم

אם לא אבקש

اگر خواهش نکنم

جمله نتیجه

לא אשכיר דירה .

آپارتمان اجاره نخواهم کرد

לא אמצא עבודה .

کار پیدا نخواهم کرد .

قاعده - جمله شرطی در آینده در حالت مثبت با کلمه אם و فعل آینده

شروع میشود و در جمله نتیجه از فعل آینده استفاده خواهد شد .

و در حالت منفی با کلمه אם و فعل آینده منفی شروع میشود و در جمله

نتیجه از فعل آینده منفی استفاده خواهد شد .

فصل بیست و دوم

طعامیم (הַטֶּעַם) (یا علاماتی که به کلمات کتاب مقدس میافزائیم

تأبتوانیم این کتاب را صحیح بخوانیم و بفهمیم .

بمنظور قرائت صحیح در هر زبانی علاماتی مانند ویرگول یا ویرگول نقطه یا علامت سؤال و علامت تعجب و نقطه آخر جمله و امثال آنها مورد استفاده قرار میگیرد .

در کتاب مقدس هم علاماتی در زیر یا بالا یا کنار کلمات یا حروف آن ها بکار می رود که آنها را طعامیم میگویند . خواص طعامیم عبارت است از :

خاصیت نوتی و خاصیت درست خواندن .

خاصیت دوم طعامیم که مورد بحث این کتاب است یعنی فن درست خواندن و درست فهمیدن ، اگر رعایت نشود چه بسا که کلام کتاب مقدس وارونه معنی شود که در این صورت شکر په کفر و حق به ناحق و صبیح به غلط ترجمه خواهد شد . برای بهتر فهماندن خاصیت دوم طعامیم به چند مثال فارسی و عبری اشاره میکنیم :

۱- متهمی محکوم به اعدام شده بود رأی محکمه تجدید نظر درباره او چنین صادر شد که دارای دو مفهوم متضاد است " عفو لازم نیست اعدام کنید " اگر بعد از کلمه "عفو" ویرگول گذاشته شود رأی محکمه تجدید نظر حکایت از براءت متهم میکند و اگر ویرگول بعد از کلمه "نیست" گذاشته شود حکم اعدام تأیید شده است .

۲- پزشکی با بکار بردن نهرنگ با خانم های باردار شرط بندی میکرد و نظر خود را درباره جنسیت جنین روی کاغذی مینوشت و در محل معتبری زیر نظر طرفین شرط بندی قرار میداد و پس از فارغ شدن آنرا میخواند و در هر صورت در این شرط بندی ها برنده میشد و مبلغ شرط بندی را دریافت میکرد. جمله نظریه پزشک برای همه خانم های باردار چنین بود: "پسر نه دختر". در این جمله اگر ویرگول بعد از کلمه پسر بکار رود جنس جنین مذکر معرفی شده و اگر بعد از کلمه "نه" ویرگول گذاشته شود جنس جنین مؤنث معرفی شده است. بدین طریق پزشک حقه باز با خواندن آن جمله به میل خود شرط بندی را میبرد.

۳-

חֹרֶה צָפָה לֵנָה מִשָּׁה מוֹרְשָׁה קְהֵלָה יִעָקֹב: (کتاب تثنیه فصل ۳ آیه ۴)
 بعد از کلمه מִשָּׁה (ویرگول) آمده که ترجمه آیه اینست
 "موسی تورات را به ما امر فرمود که میراث جماعت یعقوب باشد." ولی اگر
 بعد از לֵנָה ویرگول بگذاریم ترجمه آن چنین است. "تورات به ما
 دستور داد موسی میراث جماعت یعقوب باشد" در ترجمه اخیر فعل הָיָה
 مذکور و فاعل تـוֹרָה و مونث است. (ترجمه دوم غلط است.)

— ۴ —

וַיֹּאמֶר ה' אֵלֵי הַיְטִיבָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ : (کتاب تثنیه فصل ۱۸ آیه ۱۷)
 در این جمله بعد از אֵלֵי ویرگول (אַחַת) آمده است که ترجمه
 آن چنین است " خدا ا به من گفت : آنچه که گفتند خوب گفتند."
 " اما اگر بعد از کلمه خدا ویرگول گذاشته شود معنی آیه به این
 شرح تغییر مییابد .

" خدا فرمود بمن خوبی کردند هر آنچه که گفتند . (ترجمه دوم غلط است .)

הטעמים

טעמים בדודסטה تقسیم میشوند: ۱- قطع کننده ۲- پیوندزننده .
 طعמים قطع کننده یا מפסיקים که غالبا " حرکت حرف مربوطه را تغییر
 میدهد از این قرار است :

طعמים قطع کننده یا מפסיקים از این قرار است :

סוף פסוק:	نام دیگر آنها	מחנ	נע"א	x:
אחרי	"	אחרי		x
זקוף קטן	"	—		x
זקוף גדול	"	—		x
רביע	"	—		x
סגולה	"	סגולה	ש"י	x
פז	"	—		x
מלישא גדולה	"	מלישא		x

פסק 1	نام دیگر آنها	فسیک 1	لغزشها 1
קָרַנְי קָרַח	"	—	מָא X
יָחִיב	"	—	X ז
יָרֵשׁ	"	—	X ז
נִרְשָׁם	"	שֶׁנִּי נִרְשָׁן	X ז
שְׁלֵשָׁלַח	"	—	X ז
טָרַחָא	"	טָפָחָא	X ז
וִרְקָא	"	—	X ז
חֲבִיר	"	—	X ז

تبصره - علامت های יָחִיב و מִהֲפָה متشابه است. X

יָחִיב کلمات یک سیلابی و دو سیلابی و زیربخش اول کلمه میآید
 و قطع کننده است. در صورتیکه מִהֲפָה در بخش های بعدی کلمه میآید
 و وصل کننده است.

שמות הטעמים לפי סדר האשכנזים

וּרְקָא סְגוּל מְנַח רְבִיעַ פֹּזֵר תְּלִישָׁא גְדוּלָּה קַדְמָא וְאַזְלָא
תְּלִישָׁא קַטְנָה מְהֻפֵּךְ פִּשְׁטָא זְקַף קָטָן זְקַף גְּדוּל בְּרִנָּא
חֲבִיר מְרָקָא טַפְחָא אֶחְנַחְתָּא אֲזִלָּא גִרְשׁ גִּרְשִׁים יְחִיב
פְּסִיק וְשִׁלְשֵׁלַת יְרַח בֶּן יוֹמָו קָרְנִי פָּרָה מְרָקָא כְּפֹלָה
טַפְחָא מְחַג מְקַף-סוּף פְּסִיק:

שמות הטעמים לפי סדר הספרדים

וּרְקָא מְקַף-שׁוּפֵר הוֹלֵךְ סְגוּלָּתָא פֹּזֵר גְּדוּל יְרַח בֶּן יוֹמָו
קָרְנִי פָּרָה נֶעֱיָא תְּלִישָׁא אֲזִלָּא גִרְשׁ פְּסִיק וְרְבִיעַ שׁוּפֵר
מְהֻפֵּךְ קַדְמָא חֲבִיר קַדְמִין זְקַף קָטָן זְקַף גְּדוּל שִׁלְשֵׁלַת
שְׁנֵי גִרְשִׁין חֲבִיר טַעֲמִי בְרִנָּא חֲבִיר מְאָרִיף מְרָקָא אֶחְנַח
רְפָא דְגִשׁ יְחִיב תְּרֻצָּה שְׂבֹלֶת שְׂבֹלֶת מְפִיק כְּהָא שְׂבָא
נֶעֱיָא נֶעֱיָא שְׂבָא סוּף פְּסִיק:

ואלה לפי סדר היומאליאני

וּרְקָא שְׁרִי פֹזֵר גְּדוּל קָרְנִי פָּרָה תְּלִישָׁא תְּרָסָא לְנִרְמִיָּה וְ
רְבִיעַ פְּסִיק שִׁלְשֵׁלַת קַדְמָא אֲזִלָּא זְקַף גְּדוּל זְקַף קָטָן שְׁנֵי
גִרְשִׁין חֲרִין חוּטְגִין בְּרִנָּא חֲבִיר מְרָקָא מְאָרִיף שׁוּפֵר עֲלוּי
שׁוּפֵר הַפּוּד שׁוּפֵר יְחִיב שְׁנֵי פִּשְׁטִין סְמִיךְ-אֶחְנַח יְרַח בֶּן
יוֹמָו גִּרְשׁ סוּף פְּסִיק:

[illegible]

[illegible]

מסדריה חרופ ב' כ' ל' ו'
 קשבת קשבת לשבת משבת

מסדריה ל'
 לשבת

מסדרי
 לשבת

הנה	אני , אתה , היא		אנחנו , אתם , הם		אני , אתה , היא		אנחנו , אתם , הם	
זמן חל	יושב		יושבים		יושבת=יושבה		יושבות	
עבר	אני	אתה	היא	אנחנו	אתם	אני	אתה	הם = הן
זמן קדש	ישבתי	ישבת	ישבה	ישבנו	ישבתם	ישבתי	ישבתו	ישבו
עתיד	אני	אתה	היא	אנחנו	אתם	אני	אתה	הם
זמן קדש	אשב	תשבת	תשב	נשב	תשבו	אשב	תשבתו	ישבו תשבתנה
נל אמר	אמר	תשבת	תשב	אמר	תשבו	אמר	תשבתנה	
נל אמר	אמר	תשבת	תשב	אמר	תשבו	אמר	תשבתנה	
נל אמר	אמר	תשבת	תשב	אמר	תשבו	אמר	תשבתנה	
נל אמר	אמר	תשבת	תשב	אמר	תשבו	אמר	תשבתנה	

פֿײַן פֿײַן לײַט מײַט
מסדר באַ חרױף ב' כ' ל' מ'

ל'ידי
מסגור ל

107

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מסדו מלסדוה ל			
מסדו	מלסדוה	מסדוה חרופ	ב'ב ל"ד
סמ	לסמ	פסמ	לסמ נסמ
הנה			
אני , אנה , הנה	אננה , אנה , הם	אני , אנה , היא	אננה , אנה , הנה
זמן חל			
מסמ	מסמנים	מסמנה=מסמנה	מסמנה
עבר			
אני	אנה	אנה	אנה
סמנה	סמנה	סמנה	סמנה
זמן גכש			
אני	אנה	אנה	אנה
סמנה	סמנה	סמנה	סמנה
עתיד			
אני	אנה	אנה	אנה
סמנה	סמנה	סמנה	סמנה
זמן אמנה			
אני	אנה	אנה	אנה
סמנה	סמנה	סמנה	סמנה
נעל אמנה			
אנה	אנה	אנה	אנה
סמנה	סמנה	סמנה	סמנה
נעל אמנה			
אנה	אנה	אנה	אנה
סמנה	סמנה	סמנה	סמנה
נעל אמנה			
אנה	אנה	אנה	אנה
סמנה	סמנה	סמנה	סמנה

[illegible]

מصدر				מصدر				מصدر			
בִּשָּׂא				לִנְשָׂא				פִּנְשָׂא פִּנְשָׂא לִנְשָׂא מִנְשָׂא			
הִזָּה				אִנִּי , אִתָּה , הִנָּה - אֲנִיחֲנִי , אִתָּם , הֵם - אֲנִי , אִתָּה , הִיא - אֲנִיחֲנִי , אִתָּן , הֵן				זמן-حال			
								מִנְשָׂאָתָה			
								מִנְשָׂאִים			
								מִנְשָׂאָתָה=מִנְשָׂאָה			
עבר				אִנִּי				אִתָּה			
זמן-קדמתי				נִשְׂאָתִי				נִשְׂאָתָה			
עתיד				אֲנִי				אֲתָה			
זמן-אִשְׁתֵּה				אֲנִשָּׂא				תִּנְשָׂא			
צדדי				אִתָּה				אִתָּה			
נל-אמר				נִשָּׂא				נִשָּׂא			
צדדי כְּפִילִיתָה, אִתָּה				אִתָּה				אִתָּה			
נל-נשי				אֵל תִּנְשָׂא				אֵל תִּנְשָׂא			

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מסד מַסְדָּהּ ל מַסְדָּהּ חֲרוּף ב'פ'ל'מ									
סָפֹן									
זמן חל	אָנִי , אַתָּה , הוּא		אֲנֹחְנִי , אַתֶּם , הֵם		אֲנִי , אַתָּה , הוּא		אֲנֹחְנִי , אַתֶּם , הֵם		הוּא
	מַסְפֹּן		מַסְפִּנִים		מַסְפִּנֹת=מַסְפִּנֹת		מַסְפִּנֹת		
זמן גִּשְׁתֵּי	אֲנִי אַתָּה		אֲנִי הוּא		אֲנֹחְנִי אַתֶּם		אֲנִי הֵם		עֵבֶר
	סַפְנָמִי סַפְנָת		סָפֹן סַפְנָת		סַפְנֹן סַפְנָת		סַפְנֹן סַפְנָת		
זמן אֶתְדִּי	אֲנִי אַתָּה		אֲנִי הוּא		אֲנֹחְנִי אַתֶּם		אֲנִי הֵם		לֶעֱתִיד
	אֶסְפֹּן מַסְפֹּן		אֶסְפִּנִי מַסְפֹּן		אֶסְפִּנֹן מַסְפֹּן		אֶסְפִּנֹן מַסְפֹּן		
נעל אֶסֶו	אַתָּה		אַתָּה		אֶתֶם		אֶתֶם		
	אֶתֶם		אֶתֶם		אֶתֶם		אֶתֶם		
נעל אֶסֶו	אֶתֶם		אֶתֶם		אֶתֶם		אֶתֶם		
	אֶתֶם		אֶתֶם		אֶתֶם		אֶתֶם		

מסד מסד מסד מסד מסד

נסה - - - - -

היה אני , אתה , הוא - אנהנו , אתם , הם - אני , אתה , הוא - אנהנו , אתם , הוא -

זמן حال

מנסה מנסים מנסה מנסים מנסה

עבר אני אתה את הוא היא אנהנו אתם אתם הם הן

זמן گذشته

נסיתי נסית נסית נסה נסח נסח נסית נסיתם נסיתם נסיתם נסיתם

עתיד אני אתה את הוא היא אנהנו אתם אתם הם הן

זמן آینده

אנסה תנסה תנסה תנסה תנסה תנסה תנסה תנסה תנסה תנסה תנסה

צדדי אתה את - - אתם אתם אתם אתם אתם אתם

פעל אמר

צדדי אתה את - - אתם אתם אתם אתם אתם אתם

פעל נהני

- - - - - - - - - - -

מִסְדֵּר	מִסְדְּרָהּ	מִסְדְּרָהּ חֲרוּף בִּפְּלִי	
הוֹפֵר	לְהוֹפֵר	פְּחוֹפֵר	פְּחוֹפֵר לְהוֹפֵר מִהוֹפֵר
הוֹה	אֲנִי, אֵתָּה, הֵנָּה	אֲנִי, אֵתָּה, הֵנָּה - אֲנִי, אֵתָּה, הֵנָּה - אֲנִי, אֵתָּה, הֵנָּה	
זְמָן חָל	מִזְפִּיר	מִזְפִּירִים	מִזְפִּירָה=מִזְפֵּר מִזְפִּירָה
עֶבֶר	אֲנִי, אֵתָּה, אֵתָּה	אֲנִי, הֵנָּה, הֵנָּה	אֲנִי, אֵתָּה, אֵתָּה
זְמָן קִשְׁטֵה	הוֹפֵר	הוֹפֵר	הוֹפֵר הוֹפֵר הוֹפֵר הוֹפֵר הוֹפֵר הוֹפֵר הוֹפֵר
עֶתִיד	אֲנִי, אֵתָּה, אֵתָּה	אֲנִי, הֵנָּה, הֵנָּה	אֲנִי, אֵתָּה, אֵתָּה
זְמָן אֲסִינֵה	אֲפִיר	אֲפִיר	אֲפִיר אֲפִיר אֲפִיר אֲפִיר אֲפִיר אֲפִיר אֲפִיר
צִנִּי	אֵתָּה	אֵתָּה	אֵתָּה
פִּעֵל אִסְרֵה	הוֹפֵר	הוֹפֵר	הוֹפֵר
צִנִּי בִּפְלִי לֵה	אֵתָּה	אֵתָּה	אֵתָּה
פִּעֵל נִסְיֵה	אֵל תִּזְפִּיר	אֵל תִּזְפִּיר	אֵל תִּזְפִּיר

מסד		מסד		מסד	
הולך		להולך		פהולך	
זמן הזיה	אני	אתה	הוא	אנחנו	אתם
	אני	אתה	הוא	אנחנו	אתם
זמן קדש	אני	אתה	הוא	אנחנו	אתם
	אני	אתה	הוא	אנחנו	אתם
זמן עתידי	אני	אתה	הוא	אנחנו	אתם
	אני	אתה	הוא	אנחנו	אתם
זמן אמר	אני	אתה	הוא	אנחנו	אתם
	אני	אתה	הוא	אנחנו	אתם
זמן נשי	אני	אתה	הוא	אנחנו	אתם
	אני	אתה	הוא	אנחנו	אתם

[illegible]

מסד				מסד				מסד				מסד			
הפיל				להפיל				מהפיל להפיל מהפיל				הפיל			
הזה				אני, אהה, הזא - אנחנה, אהם, הם - אני, אה, היא - אנחנה, אהו, הו				אני, אהה, הזא - אנחנה, אהם, הם - אני, אה, היא - אנחנה, אהו, הו				אני, אהה, הזא - אנחנה, אהם, הם - אני, אה, היא - אנחנה, אהו, הו			
זמן חל				מפיל				מפיל				מפיל			
עבר				אני				אני				אני			
זמן גשטה				הפיל				הפיל				הפיל			
עתיד				אני				אני				אני			
זמן אשנה				הפיל				הפיל				הפיל			
נעל אסר				אהה				אהה				אהה			
נענה כפיל לה				אהה				אהה				אהה			
נעל נשני				אל תפיל				אל תפיל				אל תפיל			

מסדו	מסדוהא	ל	מסדוהא	חורופ	ב"פ"ל"מ
הסב	להסב		פחסב	פחסב	להסב מחסב
הנה	אני , אפה , הנה	אנחנו , אפם , הם	אני , אפ , היא	אנחנו , אפ , הנה	אנחנו , אפ , הנה
זמן חל	מסב	מספם	מספה	מספוח	
עבר	אני אפה אפ	הנה היא היא	אנחנו אפם אפ	אפ , הם - הנה	
זמן גשט	הספוח , הספוח , הספוח	הסב הסב הסב	הספוח הספוח הספוח	הספוח הספוח הספוח	
עתיד	אני אפה אפ	הנה היא היא	אנחנו אפם אפ	אפ , הם - הנה	
זמן אסד	הספוח , הספוח , הספוח	הסב הסב הסב	הספוח הספוח הספוח	הספוח הספוח הספוח	
צנוי	אני אפה אפ	הנה היא היא	אנחנו אפם אפ	אפ , הם - הנה	
פעל אס	אסב תסב תספ	יסב תסב . נסב תספ	תספ תסכנה יספ תסכנה	תספ תסכנה יספ תסכנה	
צנוי בפ"ל"ה	אפה אל תסב	אפ אל תספ	אפם אל תספ	אפם אל תסכנה	
פעל נס					

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מסד מסדוהא ל מסדוהא חרופ ב"פ"ל"מ			
התאפל	להתאפל	פהתאפל	להתאפל מהתאפל
הוה	אני , אפה , הנה	אנחנו , אפם , הם	אנחנו , אפן , הן
זמן חל	מהאפל	מהאפלים	מהאפל=מהאפלה
עבר	אני	אפה	אפן הם - הן
זמן קשט	התאפל	התאפלים	התאפלו
עתיד	אני	אפה	אפן הם הן
זמן אסד	התאפל	התאפלים	התאפלו
צננה	אפה	אפם	אפן
נמל אסו	התאפל	התאפלים	התאפלו
צננה בשלילה	אפה	אפם	אפן
נמל נסו	אל התאפל	אל התאפלים	אל התאפלו

[illegible]

מסדו מסדוה ל מסדוה חרופ בפעל'ם			
התפעל	להתפעל	מהתפעל	מהתפעל
הנה			
אני	אתה	הוא	אנחנו
אתה	אני	הוא	אנחנו
זמן חל			
מתפעל	מתפעלים	מתפעלת	מתפעלות
עבר			
אני	אתה	את	הוא
התפעלתי	התפעלת	התפעלת	התפעלתם
זמן אכשם			
אני	אתה	את	הוא
אתפעל	תתפעל	תתפעלי	תתפעלו
עתיד			
אני	אתה	את	הוא
אתפעל	תתפעל	תתפעלי	תתפעלו
פעל אסר			
אתה	התפעל	את	התפעלי
פעל נסו			
אתה	את	אתם	אתם
אל תתפעל	אל תתפעלי	אל תתפעלו	אל תתפעלו

[illegible]

מסדר בא חרוף ב'פ'ל'ס

הפון	להפון	פהפון	להפון	מהפון
הנה	אני , אתה , הנא , אנחנו , אתם , הם - אני , אתה , היא - אנחנו , אתם , הן	נכונה	נכונה	נכונה
זמן חאל	נכון (נמול)	נכונים (נמולים)	נכונה	נכונה
עבר	אני	אתה	אתה	אתה
זמן קשט	נכונתי	נכונות	נכונות	נכונה
עתיד	אני	אתה	אתה	אתה
זמן אשנד	אפון	תפון	תפוני	תפון
צדג	אתה	הפון	את	הפוני
פעל אמו	אתה	הפון	את	הפוני
צדג	אתה	הפון	את	הפוני
פעל נשני	אתה	הפון	את	הפוני
פעל נשני	אתה	הפון	את	הפוני

מסדו		מסדוהא חרופ ב"פ"ל"מ		מסדוהא ל		מסדו	
קומם		קומם		קומם		קומם	
היה		אני, אפה, הוא, אנחנו, אפס, הם, אני, אפ, היא, אנחנו, אפן, הן		מקומם		מקומם	
זמן חל		מקומם		מקומם		מקומם	
עבר זמן קדש	אני	אפה	אפ	הוא	היא	אנחנו	אפס
	קוממתי	קוממתי	קוממתי	קוממתי	קוממתי	קוממתי	קוממתי
עתיד זמן לנסד	אני	אפה	אפ	הוא	היא	אנחנו	אפס
	קוממתי	קוממתי	קוממתי	קוממתי	קוממתי	קוממתי	קוממתי
לצוה		אפס		קוממתי		קוממתי	
פעל אפס		קוממתי		קוממתי		קוממתי	
לצוה בפעל אפה		אפס		קוממתי		קוממתי	
פעל נסד		אפס		קוממתי		קוממתי	

מסדר		מסדרה		מסדרה חסרופ ב'פ'ל'ם	
הנקם		-		-	
היה	אני, אתה, הוא, הנקמה	אני, אתה, הוא, הנקמה	אני, אתה, הוא, הנקמה	אני, אתה, הוא, הנקמה	אני, אתה, הוא, הנקמה
זמן حال	מנקם	מנקמים	מנקמתם = מנקמת	מנקמתם	מנקמתם
עבר	אני, הנקמתי	אתה, הנקמת	הוא, הנקם	היא, הנקמה	אנחנו, הנקמנו
זמן גשט	הנקמתי	הנקמת	הנקם	הנקמה	הנקמנו
עתיד	אני, אנקם	אתה, אנקם	הוא, ינקם	היא, תנקם	אנחנו, ננקם
זמן אינסוף	אני, אנקם	אתה, אנקם	הוא, ינקם	היא, תנקם	אנחנו, ננקם
צדדי	אנך	אנך	אנך	אנך	אנך
נעל אסר	אנך	-	אנך	-	אנך
צדדי	אנך	-	אנך	-	אנך
נעל נעלי	אנך	-	אנך	-	אנך

[illegible]

[illegible]

